

SVJETSKI DAN MISIJA

22. listopada 2023.

Žar u srcu
NOGE NA PUTU

(usp. Lk 24, 13-35)

Animacijski materijali

Animacijski materijali za Svjetski dan misija 2023.

Glavna urednica

S. Ivana Margarin, FDC

Zamjenik glavne urednice

Mons. Luka Tunjić

Izdavač i nakladnik

Nacionalna uprava
Papinskih misijskih djela u RH
Ksaverska cesta 12a,
10 000 Zagreb
tel.: +385 (0) 1 56 35 055
e-pošta: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

 facebook.com/missioHR

 instagram.com/misije.hr

Nacionalna uprava
Papinskih misijskih djela u BiH
Kaptol 32,
71 000 Sarajevo
tel.: +387 (0) 33 66 78 89
e-pošta: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

 facebook.com/missioBiH

Suradnici

Don Dejan Turza, Don Luka Pranjić,
S. Ana Uložnik, Don Jakoslav Banić,
S. Ivančica Fulir, S. Lenka Čović,
S. Kata Karadža, Fr. Milan Knezović,
S. Gita Klobučar, Marija Patrlj,
Saša Četković, Iva Rimac

Grafičko oblikovanje i tisak

Tiskara Pečarić i Radočaj, Karlovac

SADRŽAJ

- 4 UVODNIK**
- 5 SVITANJE ZORE NOVOGA MISIJSKOG DOBA
- 6 PAPINA SVJETSKA MOLITVENA MREŽA 2024.
- 8 PORUKA PAPE FRANJE ZA 97. SVJETSKI DAN MISIJA
- 14 PORUKA PREDSEDNIKA VIJEĆA ZA MISIJE HBK
- 16 NAŠA TEMA**
 - BITI POSLANI ZAJEDNO NA STAZE ČOVJEČANSTVA
– PREMA MISIJSKOJ SINODSKOJ CRKVI
- 20 NOVI MISIONARI**
 - DON JAKOSLAV BANIĆ – NOVI MISIONAR U UGANDI
- 24 LITURGIJA**
- 25 RAZMATRANJA LITURGIJSKIH TEKSTOVA ZA
28. TJEDAN KROZ GODINU
- 35 SVJETSKI DAN MISIJA
- 42 ANIMACIJA**
- 43 KATEHEZA ZA VIŠE RAZREDE OSNOVNE ŠKOLE
- 46 KATEHEZA ZA SREDNJOŠKOLCE
- 52 SLAVNA OTAJSTVA MISIJSKE KRUNICE – RAZMATRANJE
- 54 DODATAK**
- 55 BISKUPIJSKI RAVNATELJI PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA
- 57 POPIS MISIONARA PO ZEMLJAMA POD SKRBI KONGREGACIJE
ZA EVANGELIZACIJU NARODA
- 59 POPIS MISIONARA PO ZEMLJAMA KOJE NISU POD SKRBI
KONGREGACIJE ZA EVANGELIZACIJU NARODA

UVODNIK

SVITANJE ZORE NOVOGA MISIJSKOG DOBA

„Crkva na zemlji po svojoj je naravi misionarska, jer potječe iz slanja Sina i Duha Svetoga po odluci Boga Oca.“ (*Ad Gentes*, 2) Kao djelo Božje u ljudskoj povijesti misije nisu samo sredstvo, nego događaj koji svakog pojedinca poziva da se stavi na raspolaganje evanđelju i Duhu. Svjestan važnosti misija, sada već sveti papa Ivan Pavao II. proročki je uskliknuo: „Vidim kako sviće zora novoga misijskog doba, koja će prijeći u sunčan i plodovima bogat dan, ako svi kršćani, misionari, a posebno mlade crkve, u velikodušnosti i svetosti budu odgovorili na pozive i izazove našeg vremena.“ (*Redemptoris Missio*, 92) Papa je svjestan da misiju Crkve vodi Duh Sveti, ali da se u to najvažnije poslanje Crkve svaki krštenik treba uključiti velikodušnošću i svetošću života. Papa Franjo koristi gotovo svaku važnu prigodu da to usvijesti ne samo vjernicima, nego i biskupima, kao najodgovornijima u svojoj biskupiji za evangelizaciju, te svećenstvu i redovništvu. U tom duhu hrabro je iskoračio i sazvaio Biskupsku sinodu 2021. – 2023., pod geslom „Za sinodsku Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje i poslanje“. Papa želi autentičnu Crkvu kao zajednicu Kristovih vjernika, prožetih Duhom Sve-

tim. Novo svjedočanstvo i nova zajednica moguća je ako svaki vjernik bude otvoren Duhu Božjemu, kojeg je primio na krštenju, ako mu otvori svoje srce te u svakodnevnome molitvenom osluškivanju dopusti da upravo Duh Sveti obnovi i oplemeni svako vjerničko srce, koje će biti spremno na suradnju i služenje. Zato je svaka riječ gesla Biskupske sinode prevažna. Sinodska Crkva je Crkva koja u zajedničkom hodu, izmjenjujući iskustva vjere te slušajući iskustva različitih crkva svih dijelova svijeta, vođena Duhom Svetim, nudi odgovore ovom turbulentnom vremenu u kojem živi. Zato svaki vjernik treba dati svoj prinos u oblikovanju nove zajednice vjernika, koja će, obogaćena dosadašnjim pokladom vjere, graditi nove stanove, u kojima će se svaki vjernik, bez obzira na to gdje živi, osjećati bratom i sestrom u Kristu. Sinodske Crkve i novog zajedništva, kako ih vidi papa Franjo, nema bez sudjelovanja i poslanja svakog vjernika. Na krštenju smo primili Duha Svetoga i apostolsku zadaću, koju trebamo ponovno oživjeti. Apostolsku i evangelizacijsku zadaću možemo izvršiti ako izmolimo novu snagu i novi žar koji je kadar učiniti sve novo. (Usp. *Otk* 21, 5.)

Dokle god mislimo da su misije vezane uz daleke krajeve, koji još nisu čuli i upoznali Isusa Krista, te da su misije prioritarno vezane uza svećenike i redovničke zajednice ili pojedince, a da je za vjernika dovoljno povremeno moliti i dati koji dar za misije, mi pokazujemo da nismo dovoljno shvatili bit misija i da je Crkva po svojoj naravi misijska. Postoji opasnost da takvim pristupom ne shvatimo dovoljno ozbiljno i odgovorno bit svoje vjere te nastojanje pape Franje da Crkva bude sinodska u zajedništvu, sudjelovanju i poslanju. Također postoji i opasnost da ne shvaćamo dovoljno duboko značenje i moć euharistije. Naša vjera i misijska svijest usko su vezane uz euharistiju, u kojoj se otajstveno susrećemo i sjedinjujemo s uskrslim Gospodinom. Upravo taj susret i sjedinjenje u euharistiji obvezuje nas na poslanje da činimo ono što je Krist učinio. Stoga nije dovoljno gladnoga nahraniti, žednoga napojiti, bolesnoga pohoditi... Potrebno je stvarati novu paradigmu poslanja Crkve, koja je plod Duha Svetoga u zajedništvu svih krštenika, koji iskustvo svoje vjere dijele sa svima te sa svima i za sve grade kraljevstvo nebesko, za koje je Krist krv svoju prolio.

Naši misionari su nam primjer kako se izgrađuje istinsko zajedništvo i kako se nesebično sudjeluje u poslanju Crkve. Oni nam osobnim primjerom pokazuju da se sinodska Crkva i kraljevstvo nebesko grade poniznim služenjem u ljubavi prema svakom čovjeku.

Materijali u ovoj brošuri nude bogate i različite sadržaje koji svima mogu pomoći u izgradnji osobne vjere, misijske svijesti i sinodske Crkve, utemeljene na Isusu Kristu, koji je poslao Duha Svetoga da ju vodi u svaki kutak zemlje i brani do kraja svijeta. Pomoći će i u svitanju zore novoga misijskog doba, koje je najavio sveti papa Ivan Pavao II. Najiskrenije zahvaljujemo svima koji stvaraju novi mentalitet sinodske Crkve, koja osjeća radosti i nade, muke i tjeskobe svih njezinih članova. Zahvaljujemo također svima koji su sudjelovali u nastanku ove vrijedne i poticajne brošure.

S. Ivana Margarin, FDC,
nacionalna ravnateljica
Papinskih misijskih
djela u RH

Mons. Luka Tunjić,
nacionalni ravnatelj
Papinskih misijskih
djela u BiH

PAPINA SVJETSKA MOLITVENA MREŽA 2024.

SIJEČANJ

Za dar različitih karizmi u Crkvi

Molimo da nam Duh Sveti pomogne prepoznati dar različitih karizmi unutar kršćanskih zajednica i otkriti bogatstvo različitih obreda i tradicija u krilu Katoličke Crkve.

VELJAČA

Za bolesnike

Molimo za bolesnike u završnom stadiju njihova života kao i za njihove obitelji, da dobiju potrebnu zdravstvenu i duhovnu skrb i pratnju.

OŽUJAK

Za nove mučenike

Molimo da oni koji u različitim krajevima svijeta izlažu svoj život za Evanđelje ražare Crkvu svojom smjelošću i svojim misionarskim zanosom.

TRAVANJ

Uloga žene

Molimo da u svakoj kulturi budu priznati dostojanstvo i bogatstvo žena te da prestanu diskriminacije kojih su žene žrtve u različitim dijelovima svijeta.

SVIBANJ

Za odgoj redovnica, redovnika i bogoslova

Molimo da redovnice, redovnici i bogoslovi rastu na svom putu poziva kroz ljudski, društveni, pastoralni i duhovni odgoj, što će ih dovesti do vjerodostojnih svjedoka Evanđelja.

LIPANJ

Za izbjeglice

Molimo da izbjeglice u bijegu od rata ili gladi, prisiljeni na podnošenje mnogih opasnosti tijekom putovanja, nađu prihvat i nove pogodnosti za život u zemljama koje ih primaju.

SRPANJ

Za pastoralnu skrb bolesnika

Molimo da sakrament bolesničkoga pomazanja osobama koje ga primaju i njihovim obiteljima dadne snagu od Gospodina te postane za sve vidljivi znak sućuti i nade.

KOLOVOZ

Za političke vođe

Molimo da politički vođe služe svojem narodu, radeći za cjeloviti humani napredak i za opće dobro, vodeći istodobno brigu o siromašnima i onima koji su izgubili posao.

RUJAN

Za vapaj zemlje

Molimo da svatko od nas srcem čuje vapaj Zemlje i vapaj žrtava prirodnih nepogoda i klimatskih promjena, te da se svatko osobno zauzme za očuvanje svijeta u kojemu živimo.

LISTOPAD

Za usklađeno poslanje

Molimo da Crkva na svaki način nastavlja podupirati sinodalni način života kao znak suodgovornosti, promičući sudjelovanje, zajedništvo i usklađeno poslanje između svećenika, redovničkih osoba i svjetovnjaka.

STUDENI

Za one koji su izgubili dijete

Molimo da svi roditelji koji oplakuju smrt sina ili kćeri nađu potporu u zajednici te zadobiju mir i utjehu Duha Svetoga.

PROSINAC

Za hodočasnike nade

Molimo da nas ova jubilara godina ojača u vjeri te nam pomogne da prepoznamo Krista Uskrsnuloga u našem svagdašnjem životu, preobražavajući nas u hodočasnike kršćanske nade.

PORUKA PAPE FRANJE ZA 97. SVJETSKI DAN MISIJA

»*Žar u srcu, noge na putu*« (usp. Lk 24, 13-35)

Draga braćo i sestre!

Ove sam godine za Svjetski dan misija izabrao temu nadahnutu izvješćem o učenicima iz Emausa, iz Lukina Evanđelja (usp. 24, 13-35): »*Žar u srcu, noge na putu*«. Ta su dva učenika bila zbunjena i razočarana, ali susret s Kristom u Riječi i u razlomljenom Kruhu probudio je u njihovu srcu ushit da ponovno krenu put Jeruzalema i navijeste da je Gospodin doista uskrsnuo. U tom evanđeoskom izvješću duboku promjenu kod učenikâ vidimo iz nekih sugestivnih slika: *žar u srcu* zbog Pisama koje je Isus tumačio, *otvorene oči* kojima ga prepoznaju i, kao vrhunac, *noge na putu*. Razmišljajući o ta tri vida, koji opisuju putovanje učenikâ misionarâ, možemo obnoviti svoj *žar* prema evangelizaciji u današnjemu svijetu.

1. *Žar u srcima* »dok nam je otkrivao Pisma«. Božja riječ prosvjetljuje i preobražava srce u poslanju.

Na putu iz Jeruzalema do Emausa, srca dvojice učenika bila su obuzeta žalošću – što se vidjelo na njihovim licima – zbog smrti Isusa, u kojega su povjerovali (usp. r. 17). Suočeni s neuspjehom razapetog Učitelja, njihova se nada da je On Mesija srušila (usp. r. 21).

I gle, »dok su tako razgovarali i raspravljali, približi im se Isus i počde s njima« (r. 15). Kao na početku poziva učenikâ tako i sada, u času njihove izgubljenosti, Gospo-

din preuzima inicijativu: pristupa svojim i hoda uz njih. U svom velikom milosrđu, On se nikada ne umara biti s nama, usprkos našim pogreškama, sumnjama, slabostima, usprkos žalostima i pesimizmu koji nas dovode do toga da postajemo »bezumni i srca spora« (r. 25), malovjerni.

I danas, kao i nekoć, Gospodin je blizu svojim učenicima misionarima i hoda uz njih, posebno kad se osjećaju izgubljenima, obeshabrenima, prestrašenima pred otajstvom bezakonja koje ih okružuje i želi ih ugušiti. Stoga, »ne dopustimo da nam se ukrade nada!« (Apost. pob. *Evangellii gaudium*, 86). Gospodin je veći od naših problema, poglavito kad na njih nailazimo u naviještanju evanđelja svijetu, zato što je to poslanje, u konačnici, njegovo, a mi smo samo njegovi ponizni suradnici, »beskorisne sluge« (usp. Lk 17, 10).

Izražavam svoju blizinu u Kristu svim misionarima i misionarkama u svijetu, posebno onima koji prolaze kroz teške trenutke: predragi, uskrsli Gospodin je uvijek s vama i vidi vašu širokogrudnost i žrtve koje činite u evangelizacijskom poslanju u dalekim krajevima. Nije svaki dan u životu obasjan suncem, ali uvijek imajmo na pameti riječi koje je Gospodin uputio svojim prijateljima prije muke: »U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!« (Iv 16, 33).

Nakon što je slušao dvojicu učenika na putu za Emaus, uskrsli Isus "počevši... od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu" (Lk 24, 27). Tada se u srcima učenika ražario plamen, te su se na kraju povjerali jedan drugome: "Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?" (r. 32). Isus je živa Riječ, jedina koja može zapaliti, prosvijetliti i preobraziti srce.

Tako možemo bolje razumjeti ono što je rekao sveti Jeronim: »Ne poznavati Pisma znači ne poznavati Krista« (In Is., Proslav). »Bez Gospodina koji nam otvara pamet nemoguće je duboko razumjeti Sveto pismo. No vrijedi i suprotno: bez Svetoga pisma događaji Isusova poslanja i njegove Crkve na ovome svijetu ostaju nerazumljivi« (Apostol. pismo *Aperuit illis*, 1). Zato je poznavanje Svetoga pisma važno za kršćaninov život i još važnije za navješćivanje Krista i njegova evanđelja. Što se, uostalom, prenosi drugima ako ne vlastite ideje i planove? I može li ikad hladno srce zapaliti srca drugih?

Dopustimo zato da nas uvijek prati uskrsli Gospodin koji nam tumači značenje Svetog pisma. Pustimo da On zapali naša srca, prosvijetli nas i preobrazi, kako bismo mogli svijetu naviještati njegovo otajstvo spasenja snagom i mudrošću koji dolaze od njegova Duha.

2. Oči koje »se otvoriše te ga prepoznaše« u lomljenju kruha. Isus u euharistiji je vrhunac i izvor poslanja.

Srca ražarena Božjom riječju nagnala su učenike iz Emausa da zamole tajanstvenog Putnika da ostane s njima jer je već padala večer. I dok su bili za stolom, oči su im se otvorile i prepoznali su ga kod lomljenja kruha. Ključnu ulogu u tome da su se učenicima otvorile oči imao je slijed radnji koje je učinio Isus: uzeo je kruh, blagoslovio ga, razlomio i dao njima. To su uobičajene geste glave kuće u židova, ali kad ih, milošću Duha Svetoga, čini Isus Krist one dvojici sustolnika dozivaju u pamet znamenje umnažanja kruhova i prije svega znak euharistije, sakramenta Žrtve križa. Ali upravo u času u kojem prepoznaju Isu-

sa u Onom koji lomi kruh »on im iščeznu s očiju« (Lk 24, 31). Ta nam činjenica pomaže shvatiti bitnu stvarnost naše vjere: Krist koji lomi kruh postaje sad razlomljeni Kruh, koji se dijeli s učenicima i koji oni zatim blaguju. Postao je nevidljiv, zato što je sada ušao u srca učenikâ kako bi njihova srca usplamtjela još većim žarom, potaknuvši ih da bez oklijevanja ponovno krenu na put kako bi sa svima podijelili jedinstveno iskustvo susreta s Uskrsim! Tako je uskrsli Krist Onaj koji lomi kruh i istodobno Kruh koji se lomi za nas. Svaki je učenik misionar, dakle, pozvan postati, poput Isusa i u njemu, zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga, onaj koji lomi kruh i ujedno kruh koji se lomi za svijet.

U vezi s tim treba podsjetiti da je jednostavno lomljenje materijalnog kruha s gladnima u Kristovo ime već samo po sebi kršćanski misijski čin. Tim više je lomljenje euharistijskog kruha, koji je sâm Krist, misijsko djelovanje *par excellence*, zato što je euharistija izvor i vrhunac života i poslanja Crkve.

Podsjetio je na to papa Benedikt XVI.: »Ljubav koju slavimo u sakramentu [euharistije], ne možemo zadržati za sebe. Ona po svojoj naravi zahtijeva da je priopćimo svima. Svijet je potrebit Božje ljubavi, susreta s Isusom Kristom i vjere u njega. Zbog toga euharistija nije samo izvor i vrhunac života Crkve, nego i njezina poslanja: „Autentično euharistijska Crkva jest misijska Crkva“« (Apostolska pobudnica *Sacramentum caritatis*, 84).

Da bismo donosili plod, moramo ostati sjedinjeni s njim (usp. Iv 15, 4-9). A to se sjedinjenje ostvaruje svakodnevnom molitvom, osobito u *klanjanju*, u ostajanju u tišini u Gospodinovoj prisutnosti koji ostaje s nama u euharistiji. Njegujući s ljubavlju to zajedništvo s Kristom, učenik misionar može postati mistik na djelu. Neka nam srce uvijek žudi za Isusovim društvom, šapćući žarku molbu dvojice učenika iz Emausa, osobito kad se spusti večer: "Ostani s nama, Gospodine!" (usp. Lk 24, 29).

3. Noge na putu, s radošću pričanja o Kristu Uskrsлом. Vječna mladost Crkve koja je uvijek u izlasku.

Nakon što im se otvoriše oči te prepoznashe Isusa u »lomljenju kruha«, učenici »u isti se čas digoše i vratiše u Jeruzalem« (usp. Lk 24, 33). Ova hitnja da se ide s drugima podijeliti radost susreta s Gospodinom pokazuje da »radost evanđelja ispunja srce i čitav život svakog onog koji susretne Isusa. Oni koji prihvate njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i usamljenosti. Sa Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa« (Apostolska pobudnica *Evangelii gaudium*, 1). Nemoguće je istinski susresti uskrslog Isusa, a da se ne izgara od želje da se svima govori o tome. Stoga su prvo i glavno bogatstvo poslanja oni koji su, u Svetome pismu i u euharistiji, prepoznali Krista uskrslog i koji nose u srcu njegov plamen i u pogledu njegovo svjetlo. Oni mogu svjedočiti o životu koji nikad ne umire, pa i u najtežim situacijama i u trenucima najveće tame.

Slika "nogu na putu" još jednom nam doziva u pamet neprolaznu vrijednost *mi-*

ssio ad gentes, poslanja koje je uskrsli Gospodin dao Crkvi da navijesti evanđelje svakoj osobi i svakom narodu, sve do nakraj svijeta. Danas više nego ikada čovječanstvo, ranjeno tolikim nepravdama, podjelama i ratom, treba Radosnu vijest mira i spasenja u Kristu. Koristim zato ovu priliku da još jednom ponovim: »Svi imaju pravo primiti evanđelje. Kršćani imaju zadaću naviještati ga ne isključujući nikoga, ne kao oni koji nameću novu obavezu, nego kao oni koji dijele jednu radost, ukazuju na obzor ljepote i koji pozivaju druge na bogatu gozbu« (*isto*, 14). Misijsko obraćenje ostaje najvažniji cilj koji si moramo postaviti kao pojedinci i kao zajednica, budući da je »misijsko djelovanje paradigma svakog djelovanja Crkve« (*isto*, 15).

Kao što kaže apostol Pavao, Kristova nas ljubav obuzima i potiče (usp. 2 Kor 5, 14). Ovdje je riječ o dvojakoj ljubavi: Kristovoj ljubavi prema nama, koja privlači, nadahnjuje i ražaruje našu ljubav prema njemu. I upravo ta ljubav Crkvu u izlasku čini uvijek mladom, a svi njezini članovi imaju poslanje naviještati Kristovo evanđelja, uvjereni da On »za sve umrije da oni

koji žive ne žive više sebi, nego onomu koji za njih umrije i uskrsnu» (r. 15). Svatko može pridonijeti ovom misijskom gibanju: molitvom i djelovanjem, novčanim prilogom i prinošenjem trpljenja i patnji, te vlastitim svjedočenjem. Papinska misijska djela su povlašteno sredstvo za promicanje te misijske suradnje na duhovnoj i materijalnoj razini. Zato su prilozi koje se prikuplja na Svjetski dan misija namijenjeni Papinskom misijskom djelu za širenje vjere.

Hitnost misijskog djelovanja Crkve podrazumijeva, dakako, sve tješnju misijsku suradnju svih njezinih članova na svim razinama. To je bitan cilj sinodskog puta kojim Crkva kroči s ključnim riječima *zajedništvo, sudjelovanje, poslanje*. To zasigurno nije izraz zaokupljenosti Crkve samom sobom; to nije plebiscit kojim se odlučuje, kao u nekom parlamentu, što treba vjerovati i provoditi u djelo a što ne, u skladu s preferencijama ljudi. Naprotiv, riječ je o tome da kao i učenici iz Emmausa krenemo na put, slušajući Uskrsloga Gospodina, koji uvijek dolazi među nas da nam tumači značenje Pisma i da lomi kruh

za nas kako bismo, snagom Duha Svetoga, mogli nastaviti njegovo poslanje u svijetu.

Kao što su ta dvojica učenika ispriopjerala ostalima što im se dogodilo na putu (usp. *Lk 24, 35*), tako će i naš navještaj biti radosno pripovijedanje o Kristu Gospodinu, o njegovom životu, muci, smrti i uskrsnuću, o čudesima koje je njegova ljubav izvela u našem životu.

Krenimo, dakle, prosvijetljeni susretom s uskrslim Gospodinom i oduhovljeni njegovim Duhom! Krenimo sa žarom u srcu, otvorenih očiju i s nogama na putu, da Božjom riječju zapalimo srca drugih, da otvorimo njihove oči Isusu Euharistijskom i pozovemo sve da zajedno kročimo putem mira i spasenja koje je Bog dao čovječanstvu u Kristu.

Sveta Marijo od Puta, Majko Kristovih učenika misionara i Kraljice misija, moli za nas!

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 6. siječnja 2023., svetkovina Bogojavljenja.

FRANJO

PORUKA PREDsjedNIKA VIJEĆA ZA MISIJE HBK

Draga braćo i sestre!

Htjeli mi to ili ne htjeli, sama pomisao na misije, misionarke i misionare, odmah nas u duhu prenosi u daleke krajeve, koje zovemo misijske zemlje. Ako u tim misijama djeluje netko koga poznamo ili smo s njime prijateljski povezani, onda su ti osjećaji još jači i snažniji. Ako smo imali milost i sreću i osobno bar koji dan ondje provesti, onda su to doživljaji koji se zauvijek utiskuju u srce i dušu, i ne samo da s vremenom ne blijede, nego se još snažnije intenziviraju i izazivaju svetu zavist prema onima koji su ondje.

Zadivljeni smo novim mladim misionarima i misionarkama koji se u današnje vrijeme odlučuju za radikalno življenje evanđelja. Na isti način se divimo onima koji su u misijama proveli sav svoj život i nakon četrdeset, pedeset godina misionarskog života i služenja još se nisu umorili i još ih uvijek drži onaj početni misionarski žar i elan.

Vaš nas oblik života i vaše evanđeosko svjedočenje, dragi misionari i misionarke, prisiljava da snažno preispitamo način svojeg života. Koliko nas još proniče i nosi evanđeoski duh Kristovih *Blaženstava*, a koliko smo, što tuđom, što našom krivnjom gurnuti u beskorisna i besmislena događanja, na koja trošimo puno truda, energije i vremena.

Zajedno sa svetim Grgurom Velikim preispitujemo svoju savjest i pitamo se: „Kad se pamet, tako rastrgana i razdijeljena, navodi da misli na tolike i takve stvari, kad će ući u se, da bi se sva usredotočila na propovijedanje i da ne bi odstupila od službe naviještanja?“

Cjelokupno misionarsko svjedočenje i služenje proizlazi iz njihove potpune predanosti u ruke Božje i svesrdne raspoloživosti u korist bližnjega, bez obzira na uloženi trud, znoj i rad.

Svaki susret s našim misionarima, a ove godine je bio u Puli od 1. do 5. srpnja, poseban je doživljaj i duhovno obogaćenje za svakoga od nas, jer nas

oni prije svega svojom prisutnošću, a onda i nepatvorenom radošću i evanđeoskom neposrednošću te aktivnom zauzetošću uzdižu u duhovne sfere i provociraju nas da se i mi oduševimo za vječna nebeska dobra.

Redovito se ponavlja tvrdnja da je cijela Crkva misionarska. Tvrdnja je točna, no što ona znači? Da bi cijela Crkva, a to je svaki krštenik i svaki kršćanin, trebala biti svjesna da biti kršćanin znači biti poslan, imati misiju, poslanje, a koje treba izvršiti prije svega tako da živi evanđeoski ondje gdje je i što je.

No činjenica je da se to ne događa ili da se ne događa ni približno u onoj mjeri u kojoj bi se trebalo događati, a razlog se nalazi upravo u onim kvalitetama i u onom ozračju Duha u kojem djeluju naši misionari i misionarke.

Prije svega manjka nam osnovni preduvjet da bismo to ostvarili – dakle, manjka nam misionarske svijesti i naše (moje) osobne odgovornosti za življenje i širenje kraljevstva Božjega u svijetu. Fali nam onaj žar o kojem govori papa Franjo za ovogodišnji, 97. Svjetski dan misija, pozivajući se na iskustvo dvojice učenika na putu za Emaus (usp. Lk 24, 13 – 25). Bez žara, oduševljenja, zanosa, snova i ideala nije se moguće upustiti u takvu pustolovinu s Gospodinom kao što su misije.

Zato bih se prije svega obratio vama mladi, koji volite eksperimentirati i otkrivati nove putove: ne bojte se odazvati misionarskomu poslanju. Ne morate biti ni redovnici ni svećenici, dovoljno je da imate nešto od evanđeoskog Duha i pustolovnog nagnuća da se uputite u misionarske krajeve kao volonteri na

mjesec-dva i da ondje doživite nešto što će vas obilježiti za sav vaš život. Steći ćete novo iskustvo i nove poglede na svijet i na život. Ne ćete požaliti ni jedan dan koji ste ondje proveli. Shvatit ćete da ste puno više primili nego što ste dali.

Ako vas Duh Božji tako obuzme da to ne bude samo za neko vrijeme, onda ćete biti još sretniji i zadovoljniji.

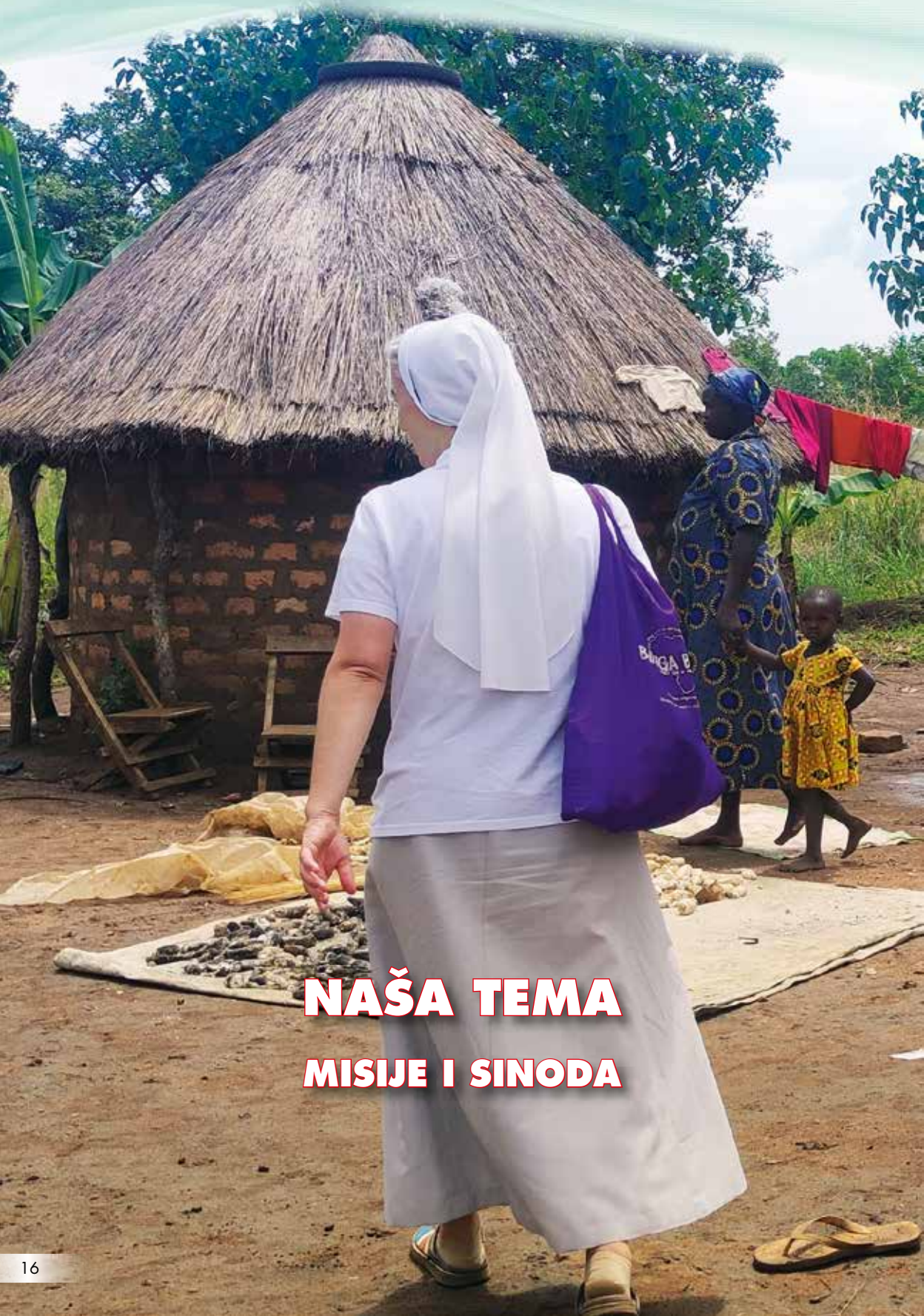
Pozivam i vas koji imate materijalnih mogućnosti: nemojte prebacivati iz desnice u ljevicu i promišljati se, nego znajte da dajete samo od svojeg suviška. Ne ćete sebi uskratiti i ne ćete sebi naštetiti, a stara predaja kaže da milostinja pokriva mnoštvo grijeha. Možda vas vaša širokogrudnost učini boljima i svetijima!

I vi koji ne ispuštate krunicu iz ruke: nemojte se umoriti moliti za nova misionarska zvanja i podupirati naše misionare, koji uvijek računaju s vašim sklopljenim rukama i vašom duhovnom potporom prije nego se odluče za bilo koji novi pothvat, kao i za sve ono što svaki dan Gospodin stavlja na njihov životni put.

Neka Misijska nedjelja unese novu svježinu u naš život i bar na jedan dan i jedan trenutak svakomu od nas posvijesti važnost misijskog poslanja Crkve, da svatko od nas svojim marom i zauzetošću, molitvom i dobrim djelima čini ovaj svijet ljepšim i Kristovim Duhom prožetim.

Krk, 8. rujna 2023.

† Ivica Petanjak,
biskup krčki,
predsjednik Vijeća HBK-a za misije

NAŠA TEMA
MISIJE I SINODA

BITI POSLANI ZAJEDNO NA STAZE ČOVJEČANSTVA – PREMA MISIJSKOJ SINODSKOJ CRKVI

(Iz predavanja dr. Andrewa Giménez-a Recepcióna na Općoj skupštini PMD-a u Rimu u svibnju 2023.)

Čini se da svi, od župe do sveučilišta, govore o sinodnosti. Biskupske konferencije diljem svijeta pokrenule su cijeli proces osvješćivanja i formacije s obzirom na sinodnost. Gotovo svi koji prate najnovija događanja u Crkvi nisu propustili mnogo informacija o sinodskom putu Crkve. Također na društvenim mrežama mnogim informacijama stvara se popularna i globalna svijest o toj temi. Ipak, postoji poteškoća i rizik da se sinodnost učini crkvenim klišejom, odnosno sloganom ili poštapalicom o kojoj svi govore. Ali izazov je znati koliko je raširena svijest o sinodnosti i koliko je taj novi način svijesti o Crkvi ukorijenjen u životu većine kršćanskih vjernika, a ne samo nekolicine koji su uključeni u cijeli proces.

Mnogi još uvijek misle da su misije odlazak na od Boga zaboravljena područja i mjesta, da je to temeljna kompetencija redovnica i redovnika koji pripadaju misionarskim družbama. Papa Franjo je, međutim, naznačio da su misije sama bit Crkve, stoga je poziv svih krštenih kršćana da budu misionari, da pripadaju zajednici misionarskih učenika koji idu naprijed da bi dosegli ljude u potrebi za Bogom, osobito na egzistencijalnim periferijama, koje postoje i u našim susjedstvima.

Kako misije i sinodnost mogu ići zajedno? Ovo izlaganje govori o potrebi sagleda-

vanja sinodnosti iz šire perspektive misijske naravi Crkve i istovremeno lociranja misijske Crkve u kontekstu sinodnog puta, na kojem su svi pozvani zajedno koračati putevima današnjeg čovječanstva, koje čezne za Crkvom koja nije samo hijerarhijski strukturirana, nego koja je u svojoj biti misionarska, koja obuhvaća sve kao Božju globalnu obitelj.

1. Misionarsko obraćenje: promjena načina razmišljanja iz održavanja struktura na misionarski

Papa Franjo je od početka papinstva više puta ponovio da Crkva treba i misionarsko i osobno obraćenje. Stoga je obraćenje koje tražimo, u osnovi, promjena načina razmišljanja u kojem misije ne vidimo kao nešto što je dodatno u životu Crkve, već kao bitan dio misionarske Crkve. Posljedice promjene načina razmišljanja utječu na misionarsku praksu, odnosno na način na koji se ostvaruje poslanje u kontekstu mjesne Crkve. Postoji potreba za preispitivanjem načina na koji vršimo misije i promjenom da se misije ne svode na neke povremene aktivnosti, već preobražavaju u način bivanja Crkvom u pastoralnom radu, u životu zajednice, u drugim oblicima služba i u formacijskim postavkama.

U prošlosti, pa čak i danas dominantan i prevladavajući način razmišljanja je održavanje struktura, programa i aktivnosti. Također poseban je fokus stavljen na izgradnju pastoralnih centara, obnovu crkvenih zgrada, samostana i ureda. Nema ništa loše u održavanju struktura, ali ono što je štetno je kada strukture postanu prepreka izgradnji zajednice u istinskom odnosu, temeljenu na evanđelju. Drugim riječima, mentalitet održavanja u Crkvi mogao bi se smatrati oblikom klerikalizma, u kojem moć nije oblik služenja, već stvar kontrole, i umjesto otvaranja prostora za dijalog i slušanje, ono što postaje dominantno je zauzimanje prostora, čime se sprječavaju kreativniji načini da se bude zajednica učenika misionara koji se danas šalju na puteve svijeta.

Misionarsko obraćenje podrazumijeva pomak s načina održavanja na misionarski način razmišljanja: „Ne možemo više pasivno i smireno čekati u našim crkvenim zgradama; trebamo prijeći od pastoralne službe puka očuvanja do izrazito misionarske pastoralne službe.“ (Papa Franjo, *Evangelii Gaudium*, br. 15; usp. Katedrala Rio de Janeira mladima, 25. srpnja 2013.) Misionarski način razmišljanja ne vidi Crkvu samo kao mjesto za upravljanje, organiziranje i održavanje, već prvotno kao zajednicu Božjeg naroda, koji zajedno ide prema punini života. Također misionarski način razmišljanja cijeni različite darove ili karizme u kršćanskoj zajednici, pa svećenik ne vidi sebe kao posjednika svih darova, zanemarujući prinos svih krštenika prema njihovim darovima i statusu u životu. Nadalje, misionarski način razmišljanja cijeni suodgovornost laika u Crkvi i ne vidi poslanje laika samo kao poslušnost, molitvu i plaćanje. Laici se u crkvi ne smatraju građanima drugog reda. Naprotiv, pravi misionarski način razmišljanja daje prednost zajedništvu u različitosti darova koji izgrađuju Crkvu.

Prijelaz s crkvenog načina održavanja na misionarski način razmišljanja Crkve je *sine qua non* za sinodniju Crkvu, jer način razmišljanja o održavanju teško surađuje s drugima. Misionarski način razmišljanja, međutim, olakšava uzajamno slušanje, razlučivanje zajednice, suodgovornost, kao i zajedničke odluke. Dakle, sinodna Crkva može proizići samo iz zajednice misionarskih učenika, čiji je mentalitet, u biti, misionarski.

2. Ponovno usmjeravanje misionarske prakse: od aktivnosti (programi) do načina života (kršćanski identitet)

U svjetlu sinodnog puta Crkve prisutna je potreba za razumijevanjem misionarske prakse. Kada govorimo o praksi, ne mislimo samo na praksu. Praksa je i promišljanje i provođenje, koje donosi novi način razmišljanja i djelovanja. Dakle, to je dinamičan proces, koji se odvija kao u spirali. Prijelaz s aktivnosti na životni stil nužan je jer smo često u iskušenju svesti misije na organiziranje aktivnosti i provedbu programa prema strateškim planovima unutar određenog razdoblja, ali pritom zaboravljamo formirati misionarske učenike koji vole biti misionari, koji razmišljaju iz perspektive misijskog gledišta te koji provode aktivnosti prema programima u župi ili u zajednicama s misijskim usmjerenjem i ciljevima.

Postoji potreba da se promijeni perspektiva s pitanja: „Što trebamo učiniti?“, „Koje aktivnosti pripremiti?“, na: „Koji je razlog iza ove aktivnosti?“, „Činimo li ovo zato što želimo doprijeti do drugih u našoj zajednici?“, „Koji je mogući učinak ovog programa ili aktivnosti na evangelizaciju onih koji su se udaljili od kršćanske zajednice zbog ravnodušnosti?“, „Kako ova aktivnost pomaže u oživljavanju vjere onih koji su postali ravnodušni prema Crkvi?“ To su temeljna pitanja za preispitivanje našeg načina gledanja na misije i naših nastojanja da misije učinimo konstitutivnim dijelom sinodske Crkve.

Sinodska Crkva nije usredotočena samo na organiziranje liturgije i sakramentnog upravljanja i tradicionalnih pobožnih aktivnosti, nego također, i još važnije, na proširenje nutrine Crkve, to jest na to da umove i srca ne motivira puko rutinsko sudjelovanje iz straha od grijeha, već čvrsta obveza da potpunije i kreativnije živimo krsni poziv da svjedočimo Krista riječju i djelom. Dakle, iskustvo sinodske Crkve kao Božjeg naroda nije samo površinska ili površna stvarnost, nego kršćansko opredjeljenje, koje je obilježeno istinskim životom vjere.

3. Misijska sinodska Crkva: slike puta i doma u Crkvi koja korača zajedno

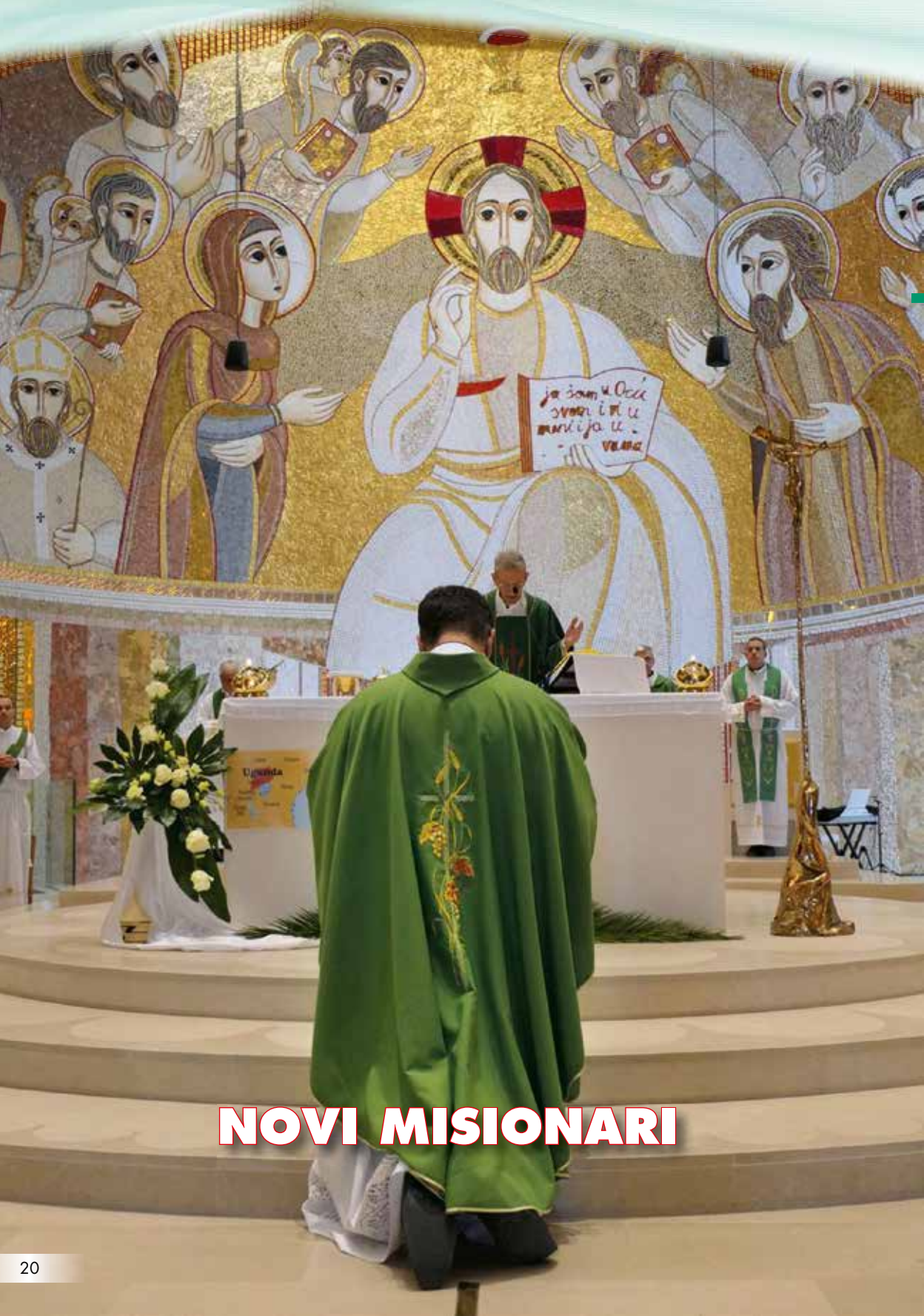
Istražimo iz dviju paradigmatičkih promjena što je potrebno da postanemo sinodska Crkva iz perspektive misije i što znači biti sinodska misionarska Crkva. U tijeku pripreme za nadolazeću sinodu velik je naglasak stavljen na slušanje, zajednički hod i suodgovornost u upravljanju i procesu donošenja odluka Crkve. Mogao bi se steći dojam da je sinodska Crkva stvar reorganizacije, promjene struktura sudjelovanja, ponovna promišljanja vodstva u Crkvi. Međutim, treba primijetiti da bez Duha Svetoga, koji je glavno sredstvo poslanja, kao i sam temelj svake obnove u Crkvi, sinodnost postaje ljudski program, prolazna aktivnost, koju se organizira u trenutačnom pontifikatu. Vraćajući se temeljnim promjenama u poslanju, možemo istaknuti nekoliko točaka u ponovnu otkrivanju sinodnosti iz perspektive poslanja, koristeći se nekim metaforama.

Prije Drugoga vatikanskog koncila misije su se u velikoj mjeri shvaćale kao odlazak na područja koja su se smatrala poganskima, odnosno narodima koji još nisu čuli za Krista, a cilj misija je ponajprije bio „preoteti“ ljude

iz tame nevjere u vjeru u Krista po krštenju. Dakle, korištene slike i metafore bile su arhitektonske i poljoprivredne, kao što su *zidovi, mostovi, vrata, polja, sjeme, žetva*. Koristilo se arhitektonske slike i metafore jer se smatralo da postoji potreba zaštititi Crkvu od svijeta, odvojiti Crkvu od profanoga, sačuvati Crkvu od loših utjecaja svijeta i sačuvati ju od Zloga. Uz poljoprivredne slike ili metafore, Crkva je viđena kao prostrano polje spremno za žetvu, ali postojala je potreba za misionarima, uglavnom svećenicima i redovnicima, da posiju sjeme evanđelja Kristova i tako krštenjem „žanju“ nove članove Crkve. Te su slike i metafore postale utjecajne u misijskom razmišljanju i aktivnostima tog vremena.

Danas, u kontekstu misija i sinodnosti, slike puta i kuće mogle bi uspostaviti vezu između sinodnosti i misija. Slike puta i kuće pokazuju da je ključna riječ, kad se radi o opisivanju misije, odnos *biti poslan*, to jest (talijanski *una Chiesa in uscita*) Crkva koja izlazi iz zone udobnosti, zatvorenosti u sebe i kroči stazama svijeta u potrazi za „drugim“, koji može imati različita lica: lice napuštenoga, marginaliziranoga, žrtve nepravde i onoga koji nema glasa. To *biti poslani* putevima svijeta, međutim, možemo ostvariti samo kao Božji narod koji zajedno korača prema „domu“, koji je sam Bog. Drugim riječima, kada govorimo o sinodnosti, slika doma ukazuje na dubinu bivanja kod kuće u Bogu, koji je jedna od tri osobe, čineći svaki drugi odnos u Crkvi izrazom trojstvene uzajamnosti ljubavi (*perihoresis*).

Sinodska misijska Crkva znači biti obitelj u kojoj postoji istinska uzajamnost, obilježena prihvaćanjem različitosti i mnogostrukosti darova, kao i dubokim slušanjem drugoga, na kojeg se ne gleda kao na prijetnju ili natjecatelja, već kao na suputnika na putevima svijeta.

NOVI MISIONARI

DON JAKOSLAV BANIĆ – NOVI MISIONAR U UGANDI

Svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije don Jakoslav Banić primio je u nedjelju, 19. veljače 2023., misionarski križ kao znak misijskoga poslanja i službe koju započinje u Ugandi. Svečano euharistijsko slavlje, u crkvi Svete Obitelji u Solinu, predvodio je biskupski delegat za pastoral mons. Nediljko Ante Ančić. Nakon službe riječi uslijedio je obred blagoslova misionara. Potom je župnik i upravitelj prasnvetišta Gospe od Otoka don Ante Čotić predstavio okupljenim vjernicima životni put don Jakoslava Banića i njegovo buduće misionarsko djelovanje.

Don Jakoslav Banić rođen je 17. srpnja 1978. god. u Splitu. Potječe iz Poljica (Dolac Donji), a djetinjstvo i mladost proveo je u Kaštel Gomilici. Za svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije zaređen je 2004. godine u Solinu. Već kroz svoj bogoslovski studij imao je želju za odlaskom u misije te je 2002. godine posjetio Tanzaniju. Nakon svećeničkog ređenja, dvije godine je djelovao kao župni vikar u Kaštel Kambelovcu, a onda 16 godina kao župnik župâ Dubrava i Gornje Sitno te tri godine kao Povjerenik za misije u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. Nakon što je 2021. godine ponovno izrazio želju za odlazak u misije, nadbiskup je prihvatio njegovu molbu i prošle mu godine odobrio odlazak u misije. Don Jakoslav

odlazi u Afriku, u Ugandu, u biskupiju i mjesto Moroto gdje će na početku svoga djelovanja surađivati u biskupijskim obrazovnim ustanovama i biti na ispoć u pastoralu te obavljati pripreme za

izgradnju nove misijske postaje. Biskupija Moroto veličine je kao polovica Hrvatske i broji preko pola milijuna vjernika o kojima se skrbi dvanaestak svećenika u pet župa. Moroto je jedan od najsiromašnijih dijelova Ugande u kojem žive stanovnici plemena Karamadžon koje je sa strane društva marginalizirano i žive na rubu siromaštva.

U prigodnoj homiliji mons. Ančić najprije je tumačio evanđelje u kojem Krist poziva svoje učenike, i nas danas, da na zlo uzvraćamo dobrim, da ljubimo svoje neprijatelje i molimo za one koji nas progone kako bi mogli biti sinovi svoga Oca koji je na nebesima. Svjestan toga da riječ Božja pred nas stavlja teške i zahtjevne ciljeve, ohrabrio je vjernike da se ipak odvaže slijediti Isusove upute kako bismo postali savršeni kao što je

savršen Otac naš nebeski. Osvrćući se potom na svečanost blagoslova i predaje misionarskog križa propovjednik je kazao kako se don Jakoslav pridružuje velikom broju hrvatskih misionara i misionarki koji djeluju diljem svijeta. „Navijestiti i svjedočiti evanđelje bitno je poslanje Crkve. Znamo da je Crkva rođena iz prvog navještaja na Duhove i od tada ne prestaje činiti ono što joj je naložio uskršli Gospodin kad je rekao ‘Idite po svem svijetu propovijedajte evanđelje svakom stvorenju’. Zato, don Jakoslave, ne boj se! Onaj koji je u tebi zasadio misijski poziv, On će biti s tobom i uvijek će ti iznova davati snagu, svjetla i ljubavi da izvršiš crkveno poslanje“, istaknuo je.

Nakon homilije obred je nastavljen blagoslovom križa i njegovom predajom don Jakoslavu Baniću.

sti da napusti svoj narod i lijepi kraj iz kojeg je ponikao i ode među najsiromašnije. „Afrikanci kada vide bijeloga misionara vide simbol moći i bogatstva te ih fascinira zašto bi netko iz takvog blagostanja došao među njih, u njihove i više nego skromne životne uvjete, dijeliti s njima dobro i zlo. Kardinal Sarah posvjedočio je kako su njegovi roditelji postali katolici gledajući upravo s kojim žarom i ljubavlju mole bijeli misionari te koliko su spremni žrtvovati se za one kojima su poslani“, istaknuo je mons. Tunjić.

Završnu riječ izrekao je don Jakoslav Banić koji je zahvalio dragom Bogu, svojoj obitelji, rodbini i prijateljima, svim svojim župljanima, mons. Ančiću i braći svećenicima, ravnateljima i suradnicima Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini te svima okupljenima. Pokazujući svoj misionarski križ istaknuo je da mu je to najsjajnija medalja jer se na njoj nalazi najveće bogatstvo koje netko može posjedovati – križ po kojem smo spašeni i za kojeg se valja boriti da ga svaki dan osvajamo svojim životom kao što je On svojom žrtvom osvojio sve naše živote. „Radost je glavna odrednica ljudi kojima odlazim. Oni jesu najsiromašniji među siromašnima te upravo zbog toga fascinira radost koju svakodnevno žive. I ja osjećam radost što dolazim upravo među njih i molim Gospodina da i mene učini njihovim siromahom kako bi ta njihova radost ispunila moj život i moje poslanje jer jedino blago kojeg želim posjedovati je Isus Krist. Ako Njega imam, imam sve. Hvala vam i preporučam se u vaše molitve“, zaključio je.

Pred kraj misnog slavlja prigodnu riječ izrekla je ravnateljica Papinskih misijskih dijela u Hrvatskoj s. Ivana Margarin. „lako rastanak nikad nije lagan i u nama neminovno budi osjećaj tuge, ovaj rastanak budi ipak jači osjećaj radosti i zahvalnosti za još jedan Božji zahvat u životu don Jakoslava. Čitav njegov svećenički život obilježen je željom za odlazak u misije, a Gospodin je dao da ta njegova želja raste i zori do trenutka kad je On odlučio da će don Jakoslav u punoj mjeri staviti na raspolaganje sve svoje talente i svećeničko iskustvo za izgradnju Njegove Crkve među narodom Ugande.

Okupljenima se potom obratio ravnatelj Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini mons. Luka Tunjić koji je don Jakoslavu čestitao na vjeri i hrabro-

LITURGIJA

RAZMATRANJA LITURGIJSKIH TEKSTOVA ZA 28. TJEDAN KROZ GODINU

KOMPLEKS MNOŠTVA I KOMPLEKS IZABRANOGA I ODVOJENOGA „SVETOG OSTATKA“

Don Luka Pranjić (EKVADOR), razmatranje za ponedjeljak 16. listopada 2023.

U evanđeljima često vidimo kako se oko Isusa nagurava mnoštvo, silno mnoštvo, veliko mnoštvo. Rijeke znatiželjnika ili tek površnih simpatizera prate Isusa, traže ga, trebaju ga. Slijede ga, ali ga ne nasljeduju. Ta zahtjevna publika, čiji aplauz i odobravanje itekako stoje, u jednom trenutku napušta scenu. Ostaje tek šačica ljudi. Mala skupina koja je savršeno razumjela Isusovu poruku iz današnjeg evanđelja. Tako ono što je od silnog mnoštva

preostalo – postaje Crkva.

Ta Crkva prihvaća „znak Jonin“, odnosno Isusovo vazmeno otajstvo, kao najveći i najsavršeniji znak Božje ljubavi prema čovječanstvu. Po Isusovoj mucu, križu i uskrsnuću očitovala se Božja mudrost puno više nego kod Salomona i njegovo je milosrđe zasjalo puno jasnije nego u Joninoj propovijedi Ninivljanima.

Prihvaćajući taj znak, i sama se Crkva pretvara u „znak za mnoge“. Prihvaćajući znak Isusove pobjede nad grijehom i smrću, ne tražeći drugih znakova, svaki kršćanin postaje znak drugima.

No može se vrlo lako dogoditi da i u nama prevlada izopačena želja onog mnoštva iz evanđelja za znakovima i potvrdama Božje ljubavi i naklonosti. Svako

naše djetinjasto „dokaži da me voliš“ upućeno Bogu, u znaku Kristova križa dobiva uvijek isti i jedini mogući Božji odgovor: „Što ćeš više?“

Crkvu su povijesno oduvijek pratile dvije međusobno posve različite napasti ili, bolje reći, dva kompleksa: kompleks mnoštva i kompleks izabranoga i odvojenoga „svetog ostatka“, koji je siguran u vlastito spasenje i u osudu drugih. No Crkva nije i ne može biti ni jedno ni drugo. Ona nije ni mnoštvo ni neki izabrani „sveti ostatak“, zatvoren u sebe (zatvoren za druge).

Ona samo može biti nekada veće, a nekada manje stado, čiji smjer određuje njezin pastir. Crkva je vjerna otkrivaateljica i navjesticateljica onoga jedinog znaka koji Boga daje čovječanstvu i po kojem je svakomu stvorenju bez iznimke objavljena Božja mudrost i njegovo beskrajno milosrđe.

Jona je bio zanimljiv prorok, kontroverzan među drevnim židovima. On je bio jedini starozavjetni prorok koji je izrijekom odbio ono poslanje koje mu je Bog povjerio. Jona je bježao od svoje misije jer je jedini od svih proroka poslan poganima, narodu koji ne poznaje ni njega ni njegova Boga. Nije se slagao s Božjim planom spasenja pogana. Mislio je da Ninivljani ne zaslužuju onu ponudu koju je on bio poslan u Božje ime dati. Ipak, ne dokraja uvjeren u ono što čini, učinio je što je trebao učiniti.

Pozvani smo učiti od Jone. Bog se nama koristi i onda kada možda ne vjerujemo posve u ono što činimo. Koristi se nama kao svojim oruđem i onda kada nismo ili mislimo da nismo posve vjerodostojni poslanici. Želi učiniti po nama velike stvari i onda kada naše djelovanje ne prati oduševljenje i predanje sv. Franje Ksaverskoga.

ČISTIMA SRCEM SVE JE ČISTO

S. Ana Uložnik (HAITI), razmatranje za utorak 17. listopada 2023.

Nalazimo se u tjednu pripreve za proslavu Svjetskoga misijskog dana, u kojem upoznajemo misijsko poslanje Crkve po primjeru svetaca, ali i po raznim svjedočanstvima misijskog poslanja Crkve danas u različitim dijelovima svijeta.

U ulomku iz današnjeg evanđelja (Lk 11, 37 – 41) čitamo kako je Isus bio kod farizeja na večeri i nije oprao ruke prije obreda, iako je to kod njih običaj, što kod farizeja izaziva čuđenje. Isus koristi taj trenutak pa poučava farizeja da nije važno samo čistiti vanjštinu čaše i zdjele, dok je nutrina puna grabeža i nepravdnosti. I nas Isus poučava da nije važna samo vanjska ljepota i da nije bitno samo očistiti vanjštinu, nego našu nutrinu, srce. Nije važno uvijek imati najidealnije uvjete da bismo što postigli.

Misionari najčešće kreću od nule. Nemaju ni kuće ni krova. Posjećuju daleka i zabačena mjesta, okupljaju ljude ispod

stabala da bi ih približili Bogu. Organiziraju razne tečajeve i formacije za djecu, odrasle. Vanjski uvjeti najčešće nisu favorizirajući, jer nema osnovnih uvjeta za život: struje, vode, hrane, škole, bolnice... Ali ono što je najvažnije, ljudsko srce je otvoreno susretu i da primi Boga.

Isus pita farizeje „nije li onaj koji je stvorio vanjštinu stvorio i nutrinu“ te ih poziva: „Dajte radije ono što je unutra kao milostinju, onda vam je sve čisto.“ Iz navedenog primjera vidimo da misionari rade srcem, da daju sebe i svoj život da bi što više ljudi upoznalo Boga. Nakon što su postavili duhovne temelje, uza suradnju istih ljudi i dobročinitelja, kreću graditi crkve, škole, ambulante, bolnice... Po njihovim djelima ljudi doživljavaju Boga koji im dolazi u susret i pomaže u njihovim potrebama.

Crkva nam danas, 17. listopada, daje za primjer sv. Ignacija Antiohijskoga, biskupa, svetca i mučenika, koji je u svojem srcu nosio Boga, svjedočio za Boga i dobio nadimak Bogonosac. Volio je dragog Boga i nastojao je druge dovesti Bogu. Odlučno

je branio vjeru te do zadnjeg daha svojeg života živio i svjedočio za Krista. Snažno se protivio tvrdnji da postoje dva boga. Zbog obrane svoje vjere u Rimu je osuđen na mučeničku smrt tako što su ga bacili u amfiteatar među lavove, koji su ga rastrgali. Dok su ga lavovi komadali, izgovarao je Isusovo ime, za koje je oduvijek govorio da ga se ne može riješiti jer mu je urezano u srce. Predaja kaže da su mu nakon smrti znatizeljni pogani rasporeli grudi i da mu je na srcu zlatnim slovima bilo zapisano: „Isus Krist“. Možemo zaključiti da je Isus ispunio srce sv. Ignacija, jer je njegovo ime izgovarao i u zadnjim trenucima svojeg života. Rekao bi naš narod: „Što na srcu, to i na jeziku!“

Ako se pitamo čime je naše srce ispunjeno i kako odgajati svoje srce, može nam pomoći lijep i poticajan životni moto sluge Božjega Josipa Stadlera: „Imaj prema Bogu srce djetinje, prema bližnjem srce majčinsko i prema sebi srce sudačko.“ Odgojimo naše srce da kuca za Boga, obratimo mu se djetinjim pouzdanjem i doživjet ćemo mnoge milosti. Srce je ponajviše ispunjeno kad se daruje, stoga odgajajmo naše srce

pokazujući majčinsku ljubav prema slabijima, potrebnijima, učinimo koje dobro djelo u našem okruženju, molimo za misije, pomozimo misijsko poslanje Crkve.

Ovih dana na poseban način molimo za misionare koji po cijelom svijetu svjedoče Isusa riječju i djelom ljubavi. Naše misijsko poslanje bilo bi daleko manje i slabije da nije vas koji nam pomažete svojom molitvom i financijskim priložima. Misionarsko poslanje često prolazi i razne kušnje i prepreke: glad, ratove, nemire, kidnapiranja, razne prirodne nepogode, međutim, zahvaljujući molitvi mnogih ljudi, misionari hrabro žive i pomažu drugima i misijski žar se ne gasi, jer znamo da „što god učinite jednom od ove moje najmanje braće, meni učinite“ (Mt 25, 45). Hvala vam na svekolikoj vašoj podršci, koja nam puno znači!

Papa Franjo potiče nas riječima: „Svatko može pridonijeti tomu misijskom gibanju: molitvom i djelovanjem, novčanim prilogom, kao i prinošenjem trpljenja i patnja te vlastitim svjedočenjem.“

Odazovimo se pozivu pape Franje i pridolesimo onako kako i koliko možemo! Naš pridonos je važan!

**„LUKA JE JEDINI SA MNOM“
„PRIJATELJI TVOJI, GOSPODINE,
OBJAVLJUJU SLAVU KRALJEVSTVA
TVOJEGA“**

**Don Jakoslav Banić (UGANDA),
razmatranje za srijedu 18. listopada
2023.**

Premadefiniciji, prijateljstvo je potpuno povjerenje, pozitivan odnos između dviju ili više osoba. Ono se gradi na zajednički proživljenim životnim stvarnostima. Karakteristike su prijateljstva slobodan izbor, zajednička aktivnost, iskrenost, raspoloživost u potrebi. Prijatelj je lojalan, razumije u svakom trenutku, suosjeća u patnji te hrabri u ključnim trenucima; prijatelj oprašta.

Sve navedeno samo su neka od obilježja Kristova prijateljskog odnosa s njegovim učenicima. Prijateljstvo koje je Krist gradio s učenicima više se temeljilo na njegovu odnosu prema njima nego na njihovu odnosu prema njemu. Bio je to učiteljski odnos, u kojem Krist želi razotkriti u potpunosti sebe i svoje božansko poslanje. Na samom će kraju Isus biti jasan prema učenicima, kad im kaže: „Vi ste moji prijatelji ako činite ono što vam zapovijedam... Vas sam nazvao prijateljima jer sam vam rekao sve što sam čuo od svojeg Oca.“ (Usp. Iv 15, 15 - 17.)

Prvo čitanje svjedoči o Pavlovu iskusstvu razočarenja u svoje „prijatelje“: „Za prve moje obrane nitko ne bijaše uza me,

svi me napustiše.“ Pavao želi naglasiti da nas istinski prijatelj ne će nikada napustiti, da će uvijek biti uz nas, te nastavlja: „Gospodin je stajao uza me, on me krije-pio.“ Gospodin je istinski prijatelj, koji nas ne napušta, uvijek je uz nas, kada to i ne zaslužujemo. On je pravedan i svet u svim svojim djelima; on ne može protiv sebe te tako ostaje uvijek uz nas.

Sv. Luka, kojega danas slavimo u misijskom mjesecu listopadu, želi poslati jasnu poruku svima nama koji se zovemo Isusovim prijateljima: „Žetva je velika, ali radnika malo.“ Isus – prijatelj poziva u žetvu svoje prijatelje – nas koji vjerujemo u njega. Poziva nas da molimo njegova Oca, gospodara žetve, da pošalje radnike u žetvu svoju. Krist, koji je svoj prijateljski odnos s nama potvrdio umrijevši na križu za nas, poziva nas da to isto i mi učinimo za druge, slijedeći primjer koji nam je ostavio. Unatoč svim patnjama i mukama koje ćemo morati proći, žrtva na koju nas Isus poziva – ići po svem svijetu i propovijedati evanđelje – nije razočarenje, već radost spasenja tolikih koji još uvijek žive u tami i zarobljenosti svijeta.

Da bismo uspjeli u tom poslanju, važno je ostvariti prijateljstvo s Isusom Kristom, istinskim prijateljem, dopustiti mu da nas pouči i izgradi u tom odnosu poput apostola. Stoga je na nama da izgrađujemo prijateljstva, a na poseban način prijateljstvo s Bogom. „Naše prijateljstvo s Bogom najvažniji je i najiskreniji odnos u našem životu, ali duhovna važnost prijateljstva širi se i izvan našeg odnosa s Bogom.“

Poziv je današnje Božje riječi vrlo jasan, a upućen je svim njegovim prijateljima – nama: objaviti slavu njegovu kraljevstva svim narodima, živjeti onu ljepotu koju smo kao prijatelji i sami osjetili, svjedočeci ju i šireći do kraja svijeta.

SVI SU STRUČNJACI ZA SVE

S. Ivančica Fulir (BENIN), razmatranje za četvrtak 19. listopada 2023.

Ispisane su veoma snažne riječi u današnjem čitanju i evanđelju. Možemo se čak i malo uplašiti. Čitamo „jao vama“ više puta. Svatko od nas se može smatrati upozorenim, ali nekako često pomislimo da se to ne odnosi na mene, nego na njega ili nju. Tako nam je lakše. Boraveći u Lijepoj Našoj Domovini kratko vrijeme ove godine nakon dvije godine izbivanja, nekako sam imala dojam da su gotovo svi postali pravednici i pismoznanci. Kamo god sam došla, svi su imali svoje razloge da bi koga prokazali, ukazali da

tko ne radi što bi trebao raditi ili radi što ne bi trebao raditi. Neki kažu da neki mole kako ne treba ili gdje ne treba, dok drugi govore da oni prvi uopće ne mole i tako ukруг. Pa onda rasprave čije su molitve djelotvornije, plodonosnije i slično. I razdvajamo se. Postajemo razjedinjeni u sebi, u našim zajednicama, obiteljima, a

tako lako upiremo kao i prije 2000 godina. Uplašilo me to, moram priznati. Svi sve znaju, ali nitko ništa ne zna i svi samo nagađamo.

O dragi Bože, sačuvaj me duha sveznanja, ne dopusti da budem prepreka ikomu da dođe do tebe. Do tvojeg kraljevstva. Pomozi mi da budem oruđe u tvojim rukama, da mogu ra-

opet svi znademo da to ne može dolaziti od dragog Boga. Svi prokazuju sve, svi su u pravu i svi su postali stručnjaci za sve. U sportu, navijanju, posvajanju djece, odgoju, školstvu, zdravstvu, ma nema područja o kojem mi ne znamo sve. Ni jednoga vrhovnog autoriteta više nema. Jer svi smo postali sami sebi neki autoriteti. Kako u društvu, tako i u Crkvi. I prstom

diti na ujedinjenju, a ne na razdvajanju. Hoću graditi s tobom, a ne prokazivati i rušiti druge. Daj mi snage da ne prokazujem druge, nego da ih zagrlim tvojom ljubavlju i pokažem im tvoje iskreno i beskrajno milosrđe, a ne osudu. Ti si umro za sve nas, i vjernike i nevjernike, i katolike i moje drage pogane, jer ti si Bog svih nas.

MOLITE! BUDITE VJERNI, HRABRI I USTRAJNI!

S. Lenka Čović (EKVADOR), razmatranje za petak 20. listopada 2023.

Abraham je poznat kao otac vjere. U židovskoj kulturi bilo je važno održavati Mojsijev zakon, dočim sv. Pavao želi naglasiti vjeru u Božja obećanja.

Danas se donose zakoni koji potpuno zanemaruju i uništavaju naše kršćanske vrjednote, smatrajući ih zastarjelima, i žele nam nametnuti bolesne ideologije na bilo kojem dijelu svijeta. Stvarajući zakone koji idu protiv kršćanske zdrave osobe i njegove biti i dobra, koje je Bog u nas usadio.

Evandelist Luka govori nam u ovom odlomku da se sastalo puno ljudi, ali Isus se obraća svojim učenicima. Malo ih je, ali važno je da budu svjesni svojeg poslanja. Trebaju biti osobe koje će vidjeti stvarnost, govoriti hrabro, a ne biti osobe koje jedno žive, a drugo govore. Pred nama treba biti uvijek prisutno ono što od Boga dolazi,

što nas njegova riječ poučava. Naš Bog je vječan i stoji iznad svega. On je onaj koji pobjeđuje zlo i čeka od nas da budemo

graditelji njegova milosrđa, njegove dobrote i ljubavi.

Ono što radimo i kamo nas je Bog postavio dolazi iz dubine naše osobe i zato je u našem misijskom radu potrebno učiniti da ljubav i sve ono što dolazi od ljubavi svaki dan raste u našem životu i u životu onih koji nas okružuju, da svijet može biti svaki dan bolji.

Uz pomoć naših dobročinitelja hranimo više od 350 djece od ponedjeljka do petka, zahvaljujući „Marijinim obrocima“ i „Kristovu stolu“, ali to nije dovoljno. Potrebno je odgajati ljude da budu poštteni, velikodušni, predani, vjerni i ustrajni na Božjem putu, a za to je potrebna materijalna pomoć. U tom smjeru pomaže nam Udruga „Zdenac“, po

kumstvima, da bi djeca imala kvalitetniju formaciju. Samo tako može rasti i širiti se njegovo kraljevstvo mira i ljubavi. To je poslanje naše Zajednice Krista Misionara Molitelja, biti širitelji radosne vijesti. Biti misionari – proroci našeg vremena, koji znaju reći što nije u skladu s evanđeljem i biti oni ljudi koji potiču da se život živi u punini. To jedino može biti kad smo s Bogom, kad smo nadahnuti njegovom riječi, kad smo jedno s njime i propovijedamo ono što živimo.

Misija znači poslanje. Molimo Gospodara žetve da ima puno djece i mladih s velikim idealom ispred sebe, da sanjaju velika djela koja su draga Bogu i nama daju smisao i polet u životu.

Molimo za dobre, svete, predane i velikodušne misionare, da budu svjetlo, nada i poticaj u ovome povijesnom trenutku na svim kontinentima našeg planeta.

„DUH SVETI POUČIT ĆE VAS U TAJ ČAS ŠTO VALJA REĆI“

S. Kata Karadža (UGANDA), razmatranje za subotu 21. listopada 2023.

Evanđelje današnjeg dana na prvi pogled može iznenaditi. Naime, gotovo spontano može nas obuzimati misao, ako smo sve ostavili i krenuli za Kristom, ako smo ostavili sve i krenuli u misije i svoj život potpuno dali za naviještanje evanđelja, da je to dovoljno jamstvo da ćemo biti oslobođeni neugodnih situacija ili da će zlo biti otklonjeno od nas. Zato nas gotovo uznemiruju Isusove riječi kada spominje privođenje pred sinagoge i povjerenstva, kad će biti potrebno braniti se! A sam strah, kako nam je iz života poznato, izaziva nelagodu, izaziva mučna pitanja i veoma često gotovo nas blokira te nismo više sposobni djelovati onako kako bismo htjeli. Ne koriste li se slične metode u nekim manipulacijskim djelovanjima kad se želi druge držati pod kontrolom?

Potrebno je, međutim, sam redak i današnje evanđelje čitati do kraja. Isus

je kristalno jasan kada kaže: „Ne budite zabrinuti...“ Isus zna da prije spomenute situacije mogu postati razlogom zabrinutosti i stoga odmah usmjerava naš pogled prema onome što bi trebalo poduzeti, odnosno kako bi trebalo djelovati. „Duh Sveti“ – kaže Isus – „poučit će vas o svemu!“ Sigurnost i snagu za život daje nam Duh Sveti, kojega Otac šalje.

Što je potrebno? Potrebno je neprestano oslušivanje – otvorenost srca i duha – da bismo Duha Svetoga mogli spremno prepoznati, čuti i primiti. Koliko god nam to izgledalo jednostavno, upravo je to oslušivanje onoga što mi Bog progovara veoma složeno, ali, zapravo, najvažnije.

Nedavno sam u mjestu Kabale posjetila školu za slijepe osobe. Dirljivo je bilo

vidjeti slijepu djecu. Gotovo spontano odmah se javlja sućut i tuga. Međutim, ta su djeca bila veoma radosna. Pozdravljala su nas kao da se poznajemo već dugo. A jedna djevojčica je nakon pozdrava napamet izrecitala cijeli evanđeoski tekst o Isusovoj kušnji u pustinji iz *Matejeva evanđelja*. I ne samo da ga je izrekla napamet, već ga je tako dojmljivo izgovorila da smo svi ostali veoma začuđeni. Pohvalili smo ju. Ona je, da bi tekst mogla tako dobro izgovarati, morala uložiti puno truda; trebala je ponajprije pažljivo slušati druge koji su joj govorili, jer sama ne može čitati – slijepa je! Osluškiivala je i pamtila. Zapravo, ona je čula.

Ta djevojčica, koja ne može ni čitati ni pisati, koja nije još završila nikakve škole, koja nije studirala teologiju, zasigurno je čula riječ koja je naviještena i koju je tako znački i gotovo uprisutnjeno, proživljeno, nama recitirala.

Da, Duh Sveti, kako nam sam Isus obećava, poučit će nas o svemu. Te su riječi, unatoč nelagodi koju kao ljudi doživljavamo pred izazovom zla, odbačenosti i progona, dubok razlog mira i otvorenosti prema budućnosti. Na njega uvijek možemo računati. On će biti i savjetnik, i odvjetnik, i učitelj. Zato je na nama da se uistinu prepuštamo Duhu Svetomu, da bude nadahnuće za naš život, da nas prati i nadahnjuje pravom riječju. Ono što se protivi takvu stavu prepuštanja Duhu oslonac je na vlastite snage, vlastitu volju i znanje. Čak i oni koji su svakodnevno živjeli blizinu Isusovu, poput Petra, doživjeli su trenutke slabosti i izdaje kad su se htjeli oslanjati na vlastite snage i vizije. Živimo stoga u neprestanu oslušivanju i otvorenosti, okrenuti prema Duhu Svetome, koji će nas poučavati o svemu!

SVJETSKI DAN MISIJA

Uvod u misno slavlje

Zahvalna i radosna srca zazovimo Božje milosrđe i pokajimo se za sve svoje grijehе koje smo učinili mišlju, riječju, djelom i propustom. Uključimo u ovu svetu misu svoje osobne molitve i molitve Crkve, posebno u misijskim zemljama, da nas sve Gospodin svojom riječju pouči, a pričešću okrijepi te postignemo darove njegova Duha. Ispovijedam se....

Liturgijska čitanja

Prvo čitanje: Iz 45, 1.4-6

Čitanje Knjige proroka Izaije

Ovo govori Gospodin o Kiru, pomazniku svome: »Primih ga za desnicu da pred njim oborim narode i raspašem bokove kraljevima, da rastvorim pred njim vratnice, da mu nijedna vrata ne budu zatvorena. Radi sluge svog Jakova i Izraela, svog izabranika, po imenu ja te pozvah, imenovah te premda me znao nisi. Ja sam Gospodin i nema drugoga; osim mene Boga nema. Iako me ne poznaš, naoružah te: nek se znade od istoka do zapada da izvan mene sve je ništavilo: Ja sam Gospodin i nema drugoga!« Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 96, 1.3-5.7-10a.10c

Dajte Gospodinu slavu i silu!

*Pjevajte Gospodinu pjesmu novu!
Pjevaj Gospodinu, sva zemljo!
Kazujte poganima njegovu slavu,
svim narodima čudesa njegova!*

*Velik je Gospodin, hvale predostojan,
strašniji od svih bogova!
Ništavni su svi bozi narodâ,
a Gospodin stvori nebesa!*

*Dajte Gospodinu, narodna plemena,
dajte Gospodinu slavu i silu!
Dajte Gospodinu slavu imena njegova!
Prinesite žrtvu i uđite u dvorove njegove!*

*Poklonite se Gospodinu u sjaju svetosti
njegove!
Strepi pred njim, sva zemljo!
Nek se govori među poganima:*

*»Gospodin kraljuje, narodima pravedno
upravlja.«*

Drugo čitanje: 1Sol 1, 1-5b

Čitanje Prve poslanice svetoga Pavla apostola Solunjanima

Pavao, Silvan i Timotej Crkvi Solunjanâ u Bogu Ocu i Gospodinu Isusu Kristu. Milost vam i mir! Zahvaljujemo uvijek Bogu za sve vas i bez prestanka vas se sjećamo u svojim molitvama spominjući se vaše djelotvorne vjere, zauzete ljubavi i postojane nade u Gospodinu našem Isusu Kristu, pred Bogom i Ocem našim. Svjesni smo, braćo od Boga ljubljena, vašeg izabranja jer evanđelje naše nije k vama došlo samo u riječi nego i u snazi, u Duhu Svetome i mnogostrukoj punini.

Riječ Gospodnja.

Evanđelje: Mt 22, 15-21

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

U ono vrijeme: Odoše farizeji i održaše vijeće kako da Isusa uhvate u riječi. Pošalju k njemu svoje učenike s herodovcima da ga upitaju: »Učitelju! Znamo da si istinit te po istini putu Božjem učiš i ne mariš tko je tko jer nisi pristran. Reci nam, dakle, što ti se čini: je li dopušteno dati porez caru ili nije?«

Znajući njihovu opakost, reče Isus: »Zašto me iskušavate, licemjeri? Pokažite mi porezni novac!« Pružiše mu denar. On ih upita: »Čija je ovo slika i natpis?« Odgovore: »Carev.« Kaže im: »Podajte dakle caru carevo, a Bogu Božje.«

Riječ Gospodnja.

PEČAT BOŽJE LJUBAVI UTISNUT JE U NAŠ DNA

Fr. Milan Knezović (BRAZIL), homilija za Misijsku nedjelju, 22. listopada 2023.

Drage sestre i braćo u Kristu, blagoslov vam i pozdrav iz Brazila!

Ove predzadnje nedjelje mjeseca listopada, kada Crkva obilježava Svjetski dan misija – Misijsku nedjelju, biblijska čitanja pozivaju nas da promišljamo o daru Božjeg izabranja i daru našega kršćanskog poziva. Prorok Izaija (Iz 45, 4 – 6) u današnjem prvom čitanju podsjeća nas da Božje izabranje i poziv stoje na početku našega vjerničkog puta – Bog nas poziva po imenu da već od svojeg

krštenja budemo radosni dionici Božje misije ljubavi, koju nam po svojem Sinu Isusu Kristu daje kao bezuvjetan i najvrjedniji dar.

Bezuovjetnost i dinamičnu vrjednotu dara kraljevstva Božjega možda na najautentičniji način približava nam sveti Pavao svojom životnom misijom, dajući cijelog sebe u ljubavi prema Bogu i blišnjemu, osnivajući prve kršćanske zajednice u svjetlu radosne vijesti evanđelja.

Stvoreni smo u ljubavi Božjoj i pozvani na Misiju ljubavi prema Bogu i blišnjemu. Ljubeći Boga i blišnjega onako kako nas sam Krist ljubi svojim životom, vraćamo, zapravo, Bogu Božje, ljubimo jer je on nas prvi ljubio i otkupio nas svojim pashalnim otajstvom od sveg grijeha koji bezljublje uzrokuje. U današnjem evanđelju (*Mt 22, 15 – 21*) farizeji pokušavaju uhvatiti Isusa u zamku pitajući ga o ispravnosti plaćanja poreza caru. Polazeći od poreznog novčića, na kojem je utisnut lik cara, Isus

mudro odgovara da je nužno dati caru carevo, a Bogu Božje. Dati caru Božje, a Bogu carevo bila bi promašena i uzaludna misija. Kao učenci Kristovi u svakome povijesnom vremenu i mi smo pozvani da u svjetlu i mudrosti vjere razlučujemo što nam je dati Bogu kao Božje. Bog nas poziva u postojanje iz ljubavi i taj pečat Trojedine Ljubavi utisnut je u našu dušu, u naš DNA. Zato je i život svakoga od nas jedinstvena misija, jedinstveno poslanje, koje se ne ponavlja više u povijesti. Svatko od nas već je po rođenju plod Božje misije ljubavi; Bog nas stvara jer nas ljubi. Po sakramentu krštenju Bog utiskuje u našu dušu neizbrisiv pečat svoje Trojedine Ljubavi. Stvoreni u ljubavi i za ljubav, nosimo u sebi otisak i trag Boga stvoritelja, koji nas podsjeća na našu pripadnost Bogu, koji je ishodište i utočište i našega životnog poslanja. Naš život plod je Božje misije ljubavi i samo u žarnu predanju toj istoj misiji ljubavi otkrivamo pravi smisao svojeg života.

Na kraju prošle godine moj misijski red verbita imenovao me za tajnika misija i voditelja misijskog centra u našoj provinciji Sjevernog Brazila. U sklopu te nove službe imam zadaću voditi misijsku animaciju u našim župama, slaveći svete mise, organizirajući duhovne vježbe i formacijske susrete sa svim pastoralnim voditeljima, suradnicima i katehista, obnavljajući tako misijski žar u srcima župljana, a u isto vrijeme tražeći dobročinitelje i prikupljajući sredstva za red verbita. Kao sveti Pavao putujem od jedne župe do druge, uvijek zahvalan Bogu na toj jedinstvenoj mogućnosti da upoznam vjernike naših župa, zahvalan na daru vjere i bratske ljubavi koju žive.

Kao prvi korak misijske animacije u propovijedima i na susretima pozivam sudionike da promišljaju o smislu našega kršćanskog poziva i poslanja. Što je temelj i bit naše kršćanske misije i identiteta? Što znači biti kršćanin i tko je Isus Krist za mene u današnjem kontekstu tolikih polarizacija, individualizma, ateizma, bezosjećajnosti, samodostatnosti i religijskog pluralizma? To pitanje nam sam Krist postavlja: „I vi, što vi kažete tko sam ja?“ (Luka 9, 19) O odgovoru na to pitanje ovisi naše shvaćanje/prihvatanje našega kršćanskog identiteta i naše kršćanske misije i poslanja.

Ponekada pomislimo da je bit naše kršćanske misije/poslanja samo čuvati i braniti crkvene dogme, tradiciju i crkveni nauk, koji jesu veoma bitni, no odvojeni od Kristove zapovijedi ljubavi, gube smi-

sao i razlog svojeg postojanja. Tradicija, crkvene dogme i nauk Crkve važni su kao što je kostur u ljudskom tijelu važan za formaciju i funkcioniranje ljudskog tijela i ljudskog života. Iz biologije znamo da su kostur i kosti sastavan dio ljudskog organizma, da štite organe i održavaju stabilnim naše tijelo. No kostur, odvojen od tkiva i tjelesnih stanica, ne predstavlja život sam po sebi; naprotiv, predstavlja nešto što je ostalo od života. Kad se iz živog tijela izvadi srce – ostaje beživotno tijelo. Isus je prošao svijetom čineći dobro, ljubeći nas dokraja ili, kako kaže sveti Augustin, beskrajno nas ljubeći, i tako nam ostavio svoju zapovijed ljubavi kao živu snagu, smisao, mjerilo i kriterij autentičnosti naše vjere. Kada kao kršćani zaboravimo ili ostavimo sa strane ili odustanemo od življenja zapovijedi ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu, zaboravimo, ostavljamo sa strane i vadimo Kristovo srce iz tijela Kristova. Postajemo umrtvljeno, hladno tijelo, koje ne privlači k sebi nikoga, već plaši i udaljuje. Bez življenja zapovijedi ljubavi, zapovijedi u koju Krist sažimlje Stari i Novi zavjet, tijelo Crkve gubi

svoj kršćanski zanos, radost, nadu i ljepotu, gubi smisao, gubi snagu da obnavlja i privlači k sebi i k Bogu ljudska srca. Bez življenja Kristove zapovijedi ljubavi gubi se smisao euharistijskog slavlja. Papa Benedikt XVI. naziva svetu misu sakramentom ljubavi u svojoj apostolskoj pobudnici *Sacramentum Caritatis*. Upravo ta snaga dobra i ljubavi kojom nas Trojedini Bog hrani na svetome misnom slavlju u službi svete riječi, pod prilikama kruha i vina, u svojoj realnoj prisutnosti u zajednici okupljenoj na slavlju u njegovu imenu, pulsirajuće je srce Crkve, po kojem se ta snaga Kristove ljubavi i života nastavlja utjelovljivati u nama, ujedinjujući nas u tijelo Kristovo kao braću i sestre, čineći nas Božjima. Po snazi Duha Svetoga, koji je nositelj te iste Kristove ljubavi, Bog nas po završetku svake svete mise šalje u misiju, da u liturgiji života naše svakodnevne budemo svjedoci i nositelji te iste Kristove sebedarne ljubavi, dobra i istine koja ujedinjuje. Upućuje nas kao sinove i kćeri Božje u Božju misiju ljubavi.

Dar Duha Svetoga, koji uskrsli Krist daje svojoj Crkvi i čiji pečat nosimo u duši već od svojeg krštenja, snaga je koju Krist u sakramentu ljubavi – euharistiji iznova obnavlja u nama i bezuvjetno daje kao popudbinu, da, živeći u njezinu dinamizmu ovdje na zemlji, budemo svjedoci kraljevstva Božjega, koje očekujemo u punini, na kraju vremena. Put ljubavi je put svetosti. Taj put ljubavi prema Bogu i bližnjemu svatko od nas pozvan je ishoditi s Kristom i živjeti na konkretan način u kontekstu svoje svakodnevne. Svetci i svete naše Crkve, kanonizirani ili ne, proživjeli su svoj život u različitim povi-

jesnim kontekstima, u mreži raznovrsnih društvenih, socijalnih i obiteljskih drama, ali svi su ostavili za sobom sjajan trag življene ljubavi prema Bogu i prema čovjeku. Svi su na svoj jedinstven način bili svjetlo Kristove ljubavi u svojem vremenu. Slijedili su put dobra, čineći dobro, ljubeći Boga i bližnjega. Svi su oni u svjetlu vjere dali Bogu Božje. Ne može se odvojiti ljubav prema Bogu od ljubavi prema čovjeku niti se može u ime ljubavi prema Bogu progoniti, gaziti ili uništavati život bližnjega, bez obzira na to tko taj bližnji bio. Kad se odvoji ljubav prema Bogu od ljubavi prema bližnjem, rađa se slijep fundamentalizam, u kojem se „u ime Boga“ mogu učiniti strašne stvari. U ime Božje farizeji i pismoznanci osudili su na smrt Sina Božjega. Prispodoba o dobrom samaritanu podsjeća nas da je naš bližnji svatko tko je u ovome danom trenutku potreban moje riječi, prisutnosti, suosjećajne ljubavi.

Kada dopustimo da nas ljubav Kristova prožme, naše srce počinje gorjeti u toj istoj ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Taj neugasivi pečat pripadnosti Bogu nastavlja nas činiti Božjima. Iznutra i izvana. I kada ljubimo kao što nam Krist daje primjer, onda prva postavka prema drugima nije odbacivanje, napad i osuđivanje, nevjerica, ravnodušnost, već suosjećajnost. Božja ljubav nas uvijek razoruža od zloće, mržnje, ravnodušnosti, samodostatnosti i sklonosti da osuđujemo druge. Kada naše srce gori u ljubavi Kristovoj, naše noge upućuju se ususret drugomu i Bog nam daje milost i poniznost da vidimo u svakoj osobi našeg brata i našu sestru i daje nam radost da im služimo u ljubavi.

„Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas“ (Iv 15, 12), Isusov je trajan poziv i podsjetnik nama kršćanima, koji po krštenju nasljeđujemo tu istu Božju misiju ljubavi, da taj najljepši i najvažniji dio našega kršćanskog poziva, kao živo srce, ne samo daje život tijelu Crkve, već je u isto vrijeme i put i snaga koja nas posvećuje. Crkva Kristova je sakrament Božje ljubavi ovdje na zemlji i Bog nas je otkupio u snazi svoje neizmjerne ljubavi. Naša kršćanska ljubav samo je slobodan odgovor našeg srca Bogu, koji nas je prvi ljubio. Ljubav je uvijek slobodan odgovor srca koje se osjeća voljenim. Ne može se voljeti na prisilu nikoga. Srce koje ljubi u Kristu Boga i bližnjega srce je koje daje Bogu ono što je Božje.

„Ja sam put, istina i život“ govori nam Isus i ove dane vremena kroz godinu po svojim suosjećajnim djelima ozdravljenja (opsjednutoga u sinagogi, Petrove punice, gubavca). Isus nam pokazuje kamo nas snaga njegove ljubavi vodi, pokazuje nam komu nas šalje i poziva nas da svatko od nas u mreži obiteljskih i društvenih odnosa budemo svjetlo te iste snage dobra koja izvire iz nepresušna vrela Kristova Srca.

Ponekada pokušavamo svesti naše shvaćanje biti kršćanskog poziva kao misiju da živimo naš život bez grijeha, pokušavajući ljubiti Boga, ali odustajući od ljubavi prema bližnjemu. Pokušavamo se ukrcati u raj sami, po našim kriterijima, ali, zapravo, zapadamo još više u naš vlastiti egoizam i vlastitu duhovnu sljepoću, kružeći oko sebe samih, tužni, frustrirani, ljuti, bez duhovnog mira, s kamenjem u rukama, spremni da saspemo svakoga onako kako smatramo da ga spada. Krist nas po pashalnom otajstvu čini dionicima suživota Božjega već ovdje na zemlji i daje nam dar svoje milosrdne ljubavi da nas stalno oslobađa od stranputica i bezljudlja. Svaki grijeh je u sebi negacija ljubavi ili, bolje rečeno, svaki grijeh je bezljudlje, u kojem se ljudski ego prekriva lažnim plaštem ljubavi. Grijeh je oholost koja zatvara grešnika u začarani krug samodostatnosti i samodopadnosti, čineći da kruži oko sebe samoga, čineći da se vraća na svoj lažni izvor ljubavi uvijek žedan i uvijek isprazan. Inercija grijeha vuče iznova na isprazan izvor, jer ne dopušta da se iskusni snaga prave ljubavi s jedinoga živog vrela istinske ljubavi, koji je Isus Krist. Upravo stoga je put ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu, na koji Krist upuću-

je, put oslobođenja od ropstva grijeha samodostatnosti. Nitko se ne spašava sam, Bog nas stavlja u zajednicu (obitelji, Crkve i društva), da u ovoj mreži ljudskih i povijesnih odnosa damo svoj prinos dobra i naše ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Iskušavajući snagu dobra, bezljudlje gubi svoj lažni sjaj, ostaje u sjeni, jer nam nešto puno ljepše, istinsko, snažno i sveto, ispunja dušu i daje nutarnju puninu, koju nam nitko ne može oduzeti i koja s vremenom sjaji sve sjajnije. Bog nam daje milost da iskusimo već ovdje na zemlji pravu snagu svoje ljubavi u nama, koja je neprolazna i koja nam daje milost, snagu i razlog da se oslobodimo navezanosti na grijeh.

Bog nas poziva da ga ljubimo, kao i jedni druge ondje gdje jesmo. Naše misijsko poslanje počinje ondje gdje smo ponikli i u toj našoj župnoj zajednici Krist ražaruje u nama svoj plamen ljubavi i čini da naša srca gore u toj istoj ljubavi za Boga i bližnjega, za braću i sestre s kojima dijelimo našu svakodnevnicu. I iz tog plamena kršćanske ljubavi, življene u mjesnoj Crkvi, Bog ražaruje i odašilje sjajne iskre dobrote i ljubavi, dobrih i milosrdnih djela, donacija i autentičnih svjedočanstava misionara, koji nošeni Kristovim žarom ljubavi odlaze u druge dijelove svijeta da šire i ražaruju taj isti Božji plamen.

Molitva vjernika

Uputimo svoje molitve Kristu, koji je iz ljubavi prema svakom čovjeku podnio mučeničku smrt i koji želi da se svi ljudi spase. S povjerenjem recimo zajedno:

Spasi narod svoj Gospodine!

- Budi blagoslovljen, Gospodine Isuse Kriste, Spasitelju Svijeta, koji si za nas dragovoljno podnio muku križa i otkupio nas svojom predragocjenom Krvlju, neka tvoja otkupiteljska snaga spasi sve ljude, molimo te.
- Pozvao si svoje učenike da evangeliziraju sve ljude. Podrži i današnje misionare, širitelje radosne vijesti, da pobjedu križa prošire diljem svijeta, molimo te.
- Svrni svoj pogled na bolesne i sve koji trpe, koje si pridružio svojemu križu da osjete utjehu i tvoju prisutnost, molimo te.
- Pomozi onima koji su bez posla i krova nad glavom; učini da svaki čovjek ima dostojanstven i siguran život, molimo te.
- Budi utočište siromašnima i bolesnima, pomози im u trpljenju i potrebama, molimo te.
- Ti, koji si obećao rijeke vode žive onima koji u te vjeruju, izlij svojeg Duha na cijelo čovječanstvo, molimo te.
- Svim pokojnim misionarima, pokojnim dobročiniteljima, čitateljima *Radosne vijesti* i svim vjernicima podari blaženstvo vječno u svojem kraljevstvu, molimo te.

Neka naše molitve i život pridonese stvaranju sinodske Crkve: zajedništva, sudjelovanja i poslanja. Neka svi ljudi dođu do spoznanja istine i neka se spase. To te molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen.

ANIMACIJA

KATEHEZA ZA VIŠE RAZREDE OSNOVNE ŠKOLE

Pripremile: Marija Patrlj i Iva Rimac,
Zagrebačka nadbiskupija

Naslov: ŽAR U SRCU, NOGE NA PUTU

1) Molitveni početak

Gospodine, danas ti donosimo sve naše misionare, koji radosnu vijest najvažnijem daleko od svojeg doma, među drugim narodima – daj im snage i ljubavi da tvoju radosnu vijest donesu tim povjerenim ljudima. Neka se radosna vijest po njima proširi do kraja svijeta. Molimo te i za nas ovdje – otvori naše srce i ruke za ljude koji su u potrebi.

Oče naš.

2) Motivacija s najavom teme

Na ploču pišem riječi MISIJA i MISIONARI i pozivam učenike da napišu asocijacije koje imaju uz zadane riječi. Čitaju naglas i zapisujemo na ploču.

Kako vidimo, opet ćemo razgovarati o misionarima i misijskom djelovanju Crkve. Što mislite zašto se uvijek iznova vraćamo toj temi? Tko su, ustvari, misionari, kakve to veze ima s nama? Jesmo li i mi pozvani djelovati kao misionari u svojoj obitelji, školi, župi, među prijateljima? Kako to radimo? Prisjetimo se naših prethodnih saveta iz nižih razreda (molitva za misionare, dobra djela, odricanje, volontiranje...).

Moramo li i mi otići u Afriku da bismo bili misionari ili možemo to biti i ovdje? Odgovori su nam sigurno poznati. Svi smo mi pozvani misijski djelovati i donositi Isusa drugima te svojim djelima i životom biti svjedoci u sredini u kojoj živimo, a posebnu vezu s našim misionarima u dalekim krajevima ostvarivati u molitvi, žrtvi, odricanju, materijalnom pomaganju koliko nam prilike budu dopuštale.

Ove godine geslo Misije nedjelje glasi: „ŽAR U SRCU, NOGE NA PUTU“. Možete li se sjetiti kojega evanđeoskog teksta u kojem se posebno spominje žar (toplina, vatra u srcu)? Malo ću vam pomoći, postoji i pjesma koja se osobito pjeva u uskršnom vremenu, a opisuje taj evanđeoski događaj.

Nadam se da će učenici prepoznati evanđeoski tekst o dvojici braće na putu u Emaus (Lk 24, 13 – 35).

3) Otkrivanje i razumijevanje sadržaja

SUSRET S BIBLIJSKIM TEKSTOM

Ukazanje učenicima na putu u Emaus

I gle, dvojica su od njih toga istog dana putovala u selo koje se zove Emaus, udaljeno od Jeruzalema šezdeset stadija. Razgovarahu međusobno o svemu što se dogodilo. I dok su tako razgovarali i raspravljali,

približi im se Isus i pođe s njima. Ali prepoznati ga – bijaše uskraćeno njihovim očima. On ih upita: „Što to putem pretresate među sobom?“ Oni se snuždeni zaustave te mu jedan od njih, imenom Kleofa, odgovori: „Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu te ne znaš što se u njemu dogodilo ovih dana?“ A on će: „Što to?“ Odgovore mu: „Pa ono s Isusom Nazarećaninom, koji bijaše prorok – silan na djelu i na riječi pred Bogom i svim narodom: kako su ga glavari svećenički i vijećnici naši predali da bude osuđen na smrt te ga razapeli. A mi se nadasmo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela. Ali osim svega toga ovo je već treći dan što se to dogodilo. A zbuniše nas i žene neke od naših: u praskozorje bijahu na grobu, ali nisu našle njegova tijela pa dođoše te rekoše da su im se ukazali anđeli koji su rekli da je on živ. Odoše nato i neki naši na grob i nađoše kako žene rekoše, ali njega ne vidješe.“ A on će im: „O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili! Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?“ Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu. Uto se približe selu kamo su išli, a on kao da htjede dalje. No oni navaljivahu: „Ostani s nama jer zamalo će večer i dan je na izmaku!“ I uniđe da ostane s njima. Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju. Tada rekoše jedan drugome: „Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?“ U isti se čas digoše i vratiše u Jeruzalem. Nađoše okupljenu jedanaestoricu i one koji bijahu s njima. Oni im rekoše: „Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimun!“ Nato oni pripovjede ono s puta i kako ga prepoznaše u lomljenju kruha.

Svima nam je dobro poznat taj biblijski tekst, ali hajdemo zajedno porazgovarati o njemu.

Tko ide u Emaus?

Odakle braća idu?

Kako se osjećaju? Zašto?

Koga su susreli? Jesu li ga odmah prepoznali?

4) Produblјivanje sadržaja

Što mislite, zašto ga nisu prepoznali? (Možda ih je tuga zarobila, strah, analiziranje i pretresanje događaja.)

A što je Isus radio dok je bio s njima? (Slušao ih, razgovarao s njima, poučavao ih, jeo s njima... Rekli bismo da je radio najobičnije radnje koje svatko od nas radi, ali oni su se, ipak, osjećali posebno, drukčije dok su bili s njim.)

Kako su se osjećali? (Gorjelo im je u srcu.)

Prepoznali su ga tek u lomljenju kruha, **u djelu**, Isus je **nešto radio**, napravio **pred njima** i odjednom su im se otvorile oči.

Tako i naši misionari diljem svijeta djeluju, svjedoče, ljube čovjeka da bi u njima oni prepoznali Krista.

Što mi možemo naučiti iz ovog susreta?

Dolazi li Isus k nama? Kako dolazi? (U sakramentima, u osobama.)

Sluša li nas?

Razgovaramo li mi s njime? Kako razgovaramo? Jesmo li i mi svjedoci u svojim sredinama gdje živimo?

Kakav sam ja svjedok? (To mogu zapisati u bilježnicu ako im je lakše, pa onda pročitati.)

Želi li tko posvjedočiti?

Svi smo mi pozvani ići u Emaus. Naš život je Emaus. U tom životu, u svakoj sekundi tog života pozvani smo slušati, za-

hvaljivati, djelovati. Dobili smo poslanje naviještati radosnu vijest, biti svjedoci, da po našim djelima prema drugima dopustimo Isusu da uđe u naš život.

NAJAVA PROJEKTA I PROJEKTNIH AKTIVNOSTI

I ove godine pokazat ćemo u našim aktivnostima da volimo Isusa u bratu čovjeku u projektu koji smo nazvali ***Izradimo kasicu ljubavi i donesimo Isusa drugima.***

1. Svaki razred u našoj školi osmislić će i izraditi kasicu koja će biti u znaku misija (boje misijske krunice, poruke ljubavi, slike Afrike, Azije...).

Ako nije izvedivo na razini škole, može se provesti na razini razreda, ali će tada svako dijete svoju kasicu osmisлити s članovima svoje obitelji.

2. U kasicu se može staviti novčić, a mogu i napisane molitve za Crkvu, misionare, obraćenje našeg naroda, za bolesne, za one koji ne vjeruju.

NAPOMENA: Ako je projekt na razini škole, tad se najprije traži odobrenje ravnatelja i predsjednika Vijeća roditelja, formira se povjerenstvo, koje će biti prisutno kod brojanja novca, a to isto povjerenstvo uplaćuje novac na račun Papinskih misijskih djela u RH i BiH s nakanom za određenog misionara.

Dio može biti namijenjen za koje dijete ili obitelj iz škole (tako mi radimo, na taj način pokazujemo da se misijski djeluje i u našem okruženju).

3. Odredi se dan do kada kasice moraju biti gotove i donesene, npr., u školsku knjižnicu, gdje su najprije izložene, a tajnim glasovanjem u kutiji se može izabrati i najkreativnija kasica te se pobjednicima dodijeli pohvalnica.

4. Nakon toga predstavnici svakog razreda otvaraju kasice i zajednički stavljaju novac na hrpu i broje. Kad su izbrojali i dobili ukupan iznos, to se sa zahvalom objavi na mrežnoj stranici škole i na prikladnu mjestu u školi, da bi svi vidjeli rezultat svoje aktivnosti.

5. Novac se predaje povjerenstvu po dogovoru.

Nakon svih tih aktivnosti vjerujem da ćemo svi mi moći reći da nam je gorjelo u srcu dok smo činili dobro djelo. A mnogi će sigurno posvjedočiti da su i sami susreli Isusa kao i dvojica braće na putu u Emaus.

Da bi naš projekt bio uspješan, svatko će u bilježnicu napisati kratku molitvu svojim riječima za naše misionare, za nas, za naše obitelji i za sve one koji će sudjelovati u projektu, a sve to na slavu Božju.

NAPOMENA: Može se prethodno dogovoriti da učenici na satu Likovne kulture naslikaju kruh (obično se uoči Misijske nedjelje obilježava Dan kruha, pa u taj kruh napišu molitve, a svi se radovi tada slože na pano ili koje drugo prikladno mjesto u školi).

5) Molitveni završetak

Učenici čitaju svoje molitve.

KATEHEZA ZA SREDNJOŠKOLCE

Pripremila: S. Gita Klobučar, Milosrdna sestra sv. Križa, Zagrebačka nadbiskupija

ŽAR U SRCU, NOGE NA PUTU

Cilj

- upoznati se s konkretnim djelovanjem misionara u misijskoj sredini
- promišljati o pozitivnostima, teškoćama i mogućim idejama misijskog djelovanja
- ukazati na neodvojivu povezanost svjedočanstva kršćanskog života i misijskog poziva

Oblici rada

- rad u skupinama, frontalni

Nastavna sredstva i pomagala

- ploča
- papiri, olovke
- pripremljeni tekstovi za rad u skupini

TIJEK SUSRETA

Molitveno-meditativni početak

Vjeroučitelj poziva učenike na sabrnost i za uvodnu molitvu čita Božju riječ, *Evandjelje po Luki 24, 13 – 35.*

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Onog istog dana – prvog u tjednu – dvojica Isusovih učenika su putovala u selo koje se zove Emaus, udaljeno od Jeruzalema šezdeset stadija. Razgovarahu međusobno o svemu što se dogodilo. I dok su tako razgovarali i raspravljali, približi im se Isus i pođe s njima. Ali prepoznati ga – bijaše uskraćeno njihovim očima.

On ih upita: „Što to putem pretresate među sobom?“ Oni se snuždeni zaustave te mu jedan od njih, imenom Kleofa, odgovori:

„Zar si ti jedini stranac u Jeruzalemu te ne znaš što se u njemu dogodilo ovih dana?“ A on će: „Što to?“ Odgovore mu: „Pa ono s Isusom Nazarećaninom koji bijaše prorok – silan na djelu i na riječi pred Bogom i svim narodom: kako su ga glavari svećenički i vijećnici naši predali da bude osuđen na smrt te ga razapeli. A mi se nadamo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela. Ali osim svega toga ovo je već treći dan što se to dogodilo. A zbuniše nas i žene neke od naših: u praskozorje bijahu na grobu, ali nisu našle njegova tijela pa dođoše te rekoše da su im se ukazali anđeli koji su rekli da je on živ. Odoše nato i neki naši na grob i nađoše kako žene rekoše, ali njega ne vidješe.“

A on će im: „O bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili! Nije li trebalo da Krist sve to pretrpi te uđe u svoju slavu?“ Počevši tada od Mojsija i svih proroka, protumači im što u svim Pismima ima o njemu. Uto se približe selu kamo su išli, a on kao da htjede dalje. No, oni navaљivahu: „Ostani s nama jer zamalo će večer i dan je na izmaku!“ I uniđe da ostane s njima.

Dok bijaše s njima za stolom, uze kruh, izreče blagoslov, razlomi te im davaše. Uto im se otvore oči te ga prepoznaše, a on im iščeznu s očiju. Tada rekoše jedan drugome: „Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?“ U isti se čas digoše i vratiše u Jeruzalem. Nađoše okupljenu jedanaestoricu i one koji bijahu s njima. Oni im rekoše: „Doista uskrsnu Gospodin i ukaza se Šimunu!“ Nato oni pripovjede ono s puta i kako ga prepoznaše u lomljenju kruha.

Riječ Gospodnja.

Motivacija

Vjeroučitelj na ploči piše pojam *misije* te pita učenike kakve asocijacije imaju na taj pojam. Ako se učenici ne približavaju značenju pojma, vjeroučitelj ih može poticajnim pitanjima usmjeravati. Nakon što učenici iscrpe ideje o pojmu *misije*, neka vjeroučitelj na ploči podcrta ili zaokruži pojmove koji pobliže razjašnjavaju pojam misija i misijskog poslanja.

Najava teme

Svake godine tijekom mjeseca listopada obilježava se Svjetski dan misija, a tako je onda i cijeli mjesec listopad posvećen promišljanju i molitvi za misionare, misije...

Ove je godine papa Franjo za Svjetski dan misija izabrao temu o učenicima iz Emausa, iz Lukina evanđelja, tekst koji smo čuli na početku našeg susreta, a geslo ovogodišnjeg obilježavanja Svjetskog dana misija glasi: „Žar u srcu, noge na putu“. Papa kaže: „Ta su dva učenika bila zbunjena i razočarana, ali susret s Kristom u riječi i u razlomljenu kruhu probudio je u njihovu srcu ushit da ponovno krenu put Jeruzalema i navijeste da je Gospodin doista uskrsnuo. U tome evanđeoskom izvješću duboku promjenu kod učenika vidimo iz nekih sugestivnih slika: žar u srcu zbog Pisama koje je Isus tumačio, otvorene oči kojima ga prepoznaju i kao vrhunac noge na putu. Razmišljajući o ta tri vida, koji opisuju putovanje učenika misionara, možemo obnoviti svoj žar prema evangelizaciji u današnjemu svijetu.“

Rad u skupinama

Susrest ćemo se danas s jednim pogledom na konkretne životne prilike dvojice misionara u Tanzaniji.

Vjeroučitelj dijeli učenike u pet skupina. Služi se metodom šest šešira. Metoda šest šešira predstavlja šest različitih načina razmišljanja, kao da promjenom šešira mijenjamo svoj način mišljenja. Plavi šešir bit će vjeroučitelj, dok se učenici dijele u ostalih pet skupina.

1. Bijeli šešir – navodi sve činjenice na objektivni i nepristrani način.
2. Žuti šešir – navodi sve pozitivne strane problema, poput optimista, koji pronalaze sve što je dobro.
3. Crni šešir – navodi sve rizike, nedostatke i negativne strane.
4. Crveni šešir – navodi sve emocije i predosjećaje koji se javljaju pri sagledavanju koje ideje ili problema, bez potrebe za objašnjavanjem.
5. Zeleni šešir – navodi alternativna rješenja, kreativno predlaže promjenu i pita se može li se što učiniti ili sagledati na koji drugi način.
6. Plavi šešir – šešir procesa razmišljanja, sagledava cjelokupan proces mišljenja; dobiva riječ na početku, kada pomaže u odlučivanju tijekom diskusije i na kraju, za zaključivanje i daljnje razmatranje; nema svoje mišljenje nego sagledava cjelokupnu sliku, vodi ekipu i sumira mišljenje...

Učenicima se po skupinama dijeli tekst koji može pročitati jedna osoba naglas, pred svima.

Svaka skupina treba izabrati svojeg predstavnika, koji će dati zadatak svakomu unutar ekipe ili će ga rješavati zajedno. Nema pogrešnih odgovora. Učenici različitim bojama (po mogućnosti) pišu svoj dio zadatka 3-4 minute. Zatim se taj papir daje grupi na desnoj strani da bi oni dopisali svoje viđenje. Neka ne komentiraju rezultate prethodne grupe koje su dobili

na uvid, samo neka napišu svoje rezultate zajedničkog rada. Ako je potrebno, može se ponoviti više krugova.

Izlaganje rezultata rada

Dok učenici rade, vjeroučitelj moderira, vodi računa da svaka skupina ostane unutar svojeg opsega zadatka ili, ako je potrebno, daje natuknice koje bi im mogle pomoći. Kada vjeroučitelj procijeni da je prikupljeno dovoljno promišljanja, može se dati završno mišljenje.

Tekst za rad u skupini

Zemlja u kojoj djeca jedu jednom dnevno – možda

U Tanzaniji, jednoj od najsiromašnijih zemalja svijeta, dobar dio stanovnika prvi je put u životu vidio televizijsku kameru. I umjesto tmurnih lica i smrknutih pogleda, našu ekipu svugdje je dočekala pjesma. Ta afrička zemlja daleka nam je i po kilometrima i civilizacijski. To je jedan sasvim drugi svijet, u kojem djeca uče zbrajati na čepovima boca, a da bi se mogli upisati u školu, moraju donijeti svoju klupu i stolicu. Ondje se djevojčice obrezuju i brakovi se dogovaraju prema broju krava, a muškarci imaju nekoliko žena. To je narod koji slijepo slijedi tradiciju svojih predaka, ali i narod koji živi uz pjesmu i u tešku siromaštvu.

Divlji kamen umjesto mramora, ukrasne krpe umjesto skupog cvijeća, obično drvo manga umjesto krova impozantne katedrale. Tako izgleda sveta misa u jednoj od najsiromašnijih zemalja na svijetu, u Tanzaniji. Ondje misionar Nikola Sarić živi već 50 godina... „Znam da su sretni jer ovaj pripusti čovjek jednostavnim životom živi, a tko jednostavnim životom živi i tko je povezan s Bogom, on osjeća radost u srcu, on nema što izgubiti, njemu je sve dobitak“, kaže Nikola.

Danas druga domovina, na početku se činila kao noćna mora. Kada je Nikola prvi put došao u Tanzaniju imao je tek 26 godina.

„O da, ja sam toliko bio šokiran kad sam prvi put došao 1973. Bio bih najsretniji da sam se, kad sam došao na odredište, poslije nekoliko dana mogao vratiti ponovo u Hrvatsku, toliko mi je bilo teško“, rekao je Nikola. Svećenici Dražan i Nikola hrvatski su misionari, njihov je zadatak propovijedati evanđelje i širiti kršćanstvo. Ali mi smo se uvjerali da to nije sve. Oni tomu narodu znače pitku vodu, obrazovanje, posao, kao i sitne radosti.

„Prije nas misionar je imao velikih problema kad je počeo osnivati filijalu ovdje. Tukli su ga kamenjem, stavljali su mu kamenje po putu, tako da nije mogao raditi, ali kad smo mi došli, odmah smo išli na to da im pomognemo. Kad smo iskopali ovdje bunar, proveli smo njima u selo vodu, jednu liniju vode, i automatski smo im bili kao, eto, dragi“, kaže Dražan Klapež.

Tanzanija je u vrhu najsiromašnijih zemalja. „Gdje nema vode, nema ceste, nema

škole, pa kako biste mogli ostati zatvorena srca, bez ljubavi da se ne pomogne tim ljudima. U svojim kućicama oni nemaju ništa. Ma nema kreveta, nema stola, nema stolice, oni leže na onoj koži, gdje ima koža od kakve životinje, ili na onoj sturi, kako bi rekao, što oni naprave da djeca mogu spavati“, dodao je Nikola. Ta zemlja od 40 milijuna stanovnika pri samom je vrhu popisa najsiromašnijih zemalja svijeta. „Plaće su po selima negdje oko 80 000 šilinga, a po gradovima od 150 000 do 200 000 šilinga“, rekao je Dražan. Ili u prijevodu, 53 kune po selima te od 100 do 130 kuna u državnim tvrtkama po gradovima. „To je isto malo za život, ali narod uvijek nešto vrti, radi u polju“, zaključuje Dražan. „Prije ih uopće nije bilo na cesti, zadnjih godina došli su na cestu. Valjda puno mladih dolazi iz sela, idu u grad, računaju da je puno ljepše, vidjeli su to na televiziji, život u gradu, i onda oni iz sela svi žele u grad, ali kada dođu u grad, jednostavno, izgube se, ne mogu opstati, ne mogu živjeti, onda moraju tražiti, prehraniti se na taj način, preprodavaju“, objasnio je Dražan.

Ta djeca jedu jednom dnevno, možda, ili uvečer ili popodne, nema nikakve hrane više, jer ostave apsolutno nemaju. A djeca su, ipak, sretna. Prije nisu imala ni cipelice ni ništa na nogama. Međutim, sad već imaju odjeću, obuću, pa su sretna. Teret nose i prevoze na maštovite i jeftine načine. Na rubu naselja prodaje se sve, namještaj, građevinski materijal i hrana. Sasvim je uobičajena scena vidjeti školarce kako sami hodaju uz vrlo prometne ceste, bez pješačkih prijelaza i semafora. Obrazovanje nije jača strana Tanzanije i velik broj školske djece završi na poljima, a ne na dodjeli svjedodžba.

Vrlo rano malena, pospana dječica iz sela već stižu u vrtić u misiji. Prije ulaska u razred moraju se dobro zagrijati i razgibati. Iako je to, zapravo, vrtić, djeca uče pisati, uče engleski jezik i matematiku, ne pomoću igračaka, jer ih nemaju. Zato marljivo skupljaju čepove boca. 60-ak djece od tri do šest godina svoja jutra provodi u misiji. Misionari kažu da svaki dan stižu uredni i čisti, jer im majke čim dođu kući peru školske uniforme. Tijekom nastave dobiju i jedan obrok, što je najveći razlog zašto roditelji djecu šalju tu, a ne u polje ili na ispašu. „Još oni nisu ušli u bit toga školstva koliko sam ja vidio. I zaista, mi im govorimo o tome da djecu valja školovati, da će im djeca pomoći. Međutim, malo-pomalo to se razvija, ali to ne može najednom doći. Za to treba desetke i desetke godina“, objašnjava Nikola.

I muslimani povjeravaju djecu katolicima. „Pridobili smo ih na jedan način, socijalno radeći, i otvoreni smo prema svima. Vidite, od ove djece ovdje, njih 70, sigurno 40 djece je muslimanske. To znači da u ovom selu i oni koji su muslimani povjeravaju svoju djecu nama misionarima katolicima, jer je to dobar odgoj“, rekao je Nikola. Učiteljica Ana nije diplomirana učiteljica, ali zna malo engleskoga i trebala je posao. Učiteljica je već 10 godina, usto i samohrana majka četvero djece. Kaže da, kada završi ovdje pou-

čavati djecu, onda mora raditi u polju. Iako imaju krov nad glavom, vrtiću nedostaje osnovnog pribora, kreda, knjiga i bojanka. Većina djece ne će nastaviti školovanje, jer, ono je u Tanzaniji više iznimka nego pravilo.

Hrvatski misionari još uvijek ne razmišljaju o povratku u Hrvatsku. Njihova osnovna zadaća je širiti vjeru. Na tim prostorima to je značilo i spašavati ljudske živote, smanjivati ljudsku patnju. Običaji tih naroda dali su za pravo roditeljima da ubiju svoju bolesnu, tek rođenu djecu, rođacima da žive pokopaju bebe siročad. Pokrštaivanjem su te običaje prihvatili nazivati grijehom. „To nam daje snagu, kada vidimo da je narod uz nas i mi uz narod. Ali teško je kada nema naroda, onda se pitaš zbog čega sam ja ovdje, bez naroda to nema smisla“, kaže Nikola.

U Tanzaniji se osjećaju kao kod kuće, a i čeka ih još puno posla. Želje su im veće od mogućnosti, htjeli bi izgraditi nove škole i vrtiće, opremiti djecu školskom opremom i stipendirati još učenika, više od 15, za koliko se sada brinu. Dio novca pribave od poljoprivrede, ali velikim dijelom ovise o donacijama. I mali iznosi bili bi neprocjenjivi, jer jednomu učeniku nije potrebno puno da bi imao sve što mu treba. „Za dječji vrtić, recimo, dovoljno je 10, 20, 30 eura godišnje, pa i manje, ako je vrtić u selu. Za osnovnu školu možda 50 eura godišnje“, rezimira Nikola. Ono što djeca u drugim dijelovima svijeta imaju u izobilju, toj djeci predstavlja veliko čuđenje i veselje. Ali si nikako ne smijemo uzeti za pravo da u nama izazovu sažaljenje. To što žive drugačije ne znači da su manje sretna.

„Njihova jednostavnost, otvorenost i radost u sitnim stvarima. Najjednostavnija stvar koja im se daje, jedna bilježnica djetetu ili olovka, starijemu da može kupiti lijekove, donijeti malo šećera, soli, koji komad sapuna ili komad odjeće, to ih čini sretnima“, kaže Nikola.

(Prema tekstu na stranici <https://dnevnik.hr/vijesti/svijet/video-zemlja-u-kojoj-djeca-jedu-jednom-dnevno-mozda.html>.)

Sinteza s aktualizacijom

Papa u poruci uz 97. Svjetski dan misija kaže: „I danas, kao i nekoć, Gospodin je bližu svojim učenicima misionarima i hoda uz njih, posebno kad se osjećaju izgubljenima, obeshrabrenima, prestrašenima pred otajstvom bezakonja, koje ih okružuje i želi ih ugušiti. (...) Danas više nego ikada čovječanstvo, ranjeno tolikim nepravdama, podjelama i ratom, treba radosnu vijest mira i spasenja u Kristu. (...) Kršćani imaju zadaću naviještati evanđelje ne isključujući nikoga, ne kao oni koji nameću novu obvezu, nego kao oni koji dijele jednu radost, ukazuju na obzor ljepote i koji pozivaju druge na bogatstvo gozbu. (...) Svatko može pridonijeti tomu misijskom gibanju: molitvom i djelovanjem, novčanim prilogom i prinošenjem trpljenja i patnja te vlastitim svjedočenjem.“

Naša vjera u Božju ljubav najvažnija je stvar koju smo primili. I ti i ja pozvani smo naći svoj način za donošenje te ljubavi u našu okolinu. Pustimo da u svakome od nas gori srce za ljubav i da budemo spremni svojim životom svjedočiti veliku Božju ljubav prema svakom čovjeku.

Završna molitva

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Ostani s nama

*Ostani s nama, Gospodine,
prati nas iako te nismo znali uvijek prepoznati.
ostani s nama*

*jer su oko nas sjene sve gušće, a ti si svjetlo;
u srca nam se uvlači nesigurnost,
ražari ih sigurnošću uskrsnuća.*

*Umorni smo od puta,
ti nas osnaži lomljenjem kruha,
da bismo naviještali svojoj braći
da si ti doista uskrsnuo
i da si nam povjerio poslanje
da budemo svjedoci tvojeg uskrsnuća.*

*Ostani s nama, Gospodine,
kad se oko naše katoličke vjere
podignu magle sumnje, umora ili poteškoća.
Ti, koji si, kao objavitelj Oca, sama Istina,
prosvjetli nam pameti svojom riječju;
pomozi nam da osjetimo
kako je lijepo vjerovati u te.*

(Benedikt XVI.)

„POZVANI SMO LJUBITI I ŠIRITI BOŽJU LJUBAV
U SVIM KRAJEVIMA SVIJETA,,

Bl. Pauline Marie Jaricot
UTEMELJITELJICA DJELA ZA ŠIRENJE VJERE I ŽIVE KRUNICE

SLAVNA OTAJSTVA MISIJSKE KRUNICE – RAZMATRANJE

Misionari i misionarke poslani su donositi poruku evanđelja cijelomu svijetu. Da bi uspjeli u toj misiji, potrebna im je duhovna potpora, kako njima, tako i stanovnicima misijskih zemalja. Duhovnu potporu pružamo im moljenjem *Misijske krunice*, koja se moli na krunici karakterističnoj po svojim šarenim bojama, od kojih svaka boja predstavlja jedan kontinent:

Afrika – zelena, Amerika – crvena,
Europa – bijela, Australija i Oceanija – plava,
Azija – žuta.

Misijsku krunicu osmislio je sluga Božji nadbiskup Fulton J. Sheen, koji je bio nacionalni ravnatelj Papinskoga misijskog djela za širenje vjere Amerike od 1950. do 1966. godine. Razmišljao je kako zagrliti svijet molitvom te je osmislio *Misijsku krunicu* govoreći: „Onaj tko izmoli *Misijsku krunicu*, zagrlio je sve kontinente, sve ljude u molitvi.“ Nadbiskup Sheen istaknuo je da *Krunicu* molimo da bismo „pomogli svetomu ocu i njegovu Papinskomu misijskom djelu za širenje vjere,

dajući mu praktičnu potporu, kao i molitve za siromašne misijske zemlje svijeta.“

Neka nam to bude poticaj da *Kronicu* molimo svaki dan, ne samo kad smo u potrebi.

Odvajmo se ustrajno moliti, ali neka ne ostane samo na molitvi, nego se otvorimo i djelovanju po Božjim nadahnućima u društvu. Svaki novi dan nova je prigoda da napravimo nešto za drugoga, jer svatko od nas ima odgovornost brinuti se i pomagati onima koji su u potrebi, da im se omogući dostojanstven život, na koji svi imamo pravo.

Uskrsnuće Gospodinovo (Afrika):

Bože, neka nam svijetli svjetlo uskrsnuća da bismo pronašli nadu u vlastitim uskrsnućima iz svakodnevnih izazova. Molimo te, posebno bdij nad kontinentom Afrikom – obasjaj ga svojom ljubavlju i donesi mir, prosperitet te duhovnu obnovu svim njezinim narodima. Neka se svjetlo tvog uskrsnuća proširi diljem Afrike, osvjetljujući tamne trenutke i donoseći radost i obnovu duha.

Uzašašće Gospodinovo (Amerika):

Gospodine, neka nas tvoje uzašašće potakne da težimo nebeskomu zajedništvu s tobom. Molimo te, obrati posebnu pozornost na kontinent Amerike – blagoslovi sve njegove narode i pomogni im u izgradnji pravednoga i solidarnog društva. Neka uzašašće bude podsjetnik da smo svi pozvani prema višim ciljevima i da zajedno gradimo bolju budućnost.

Silazak Duha Svetoga (Europa):

Duše Sveti, molimo te da siđeš na nas poput ognjenih jezika na Pedeseticu. Otvori naše umove i srca za svoje daro-

ve i vodstvo u našem duhovnom životu. Posebno te molimo da obdariš kontinent Europu svojom mudrošću i mirom te da pomogneš u prevladavanju izazova s kojima se suočava. Neka silazak tvog Duha bude izvor inspiracije za izgradnju jedinstva i solidarnosti među europskim narodima.

Uznesenje Blažene Djevice Marije (Australija i Oceanija):

Blažena Djevice Marijo, molimo te da nas zagovaraš pred svojim Sinom i da nas pripremiš za vječnu zajednicu s Bogom. Posebno bdij nad kontinentom Australijom i Oceanijom – čuvaj njihovu prirodnu ljepotu i potakni ljude da se brinu o okolišu i očuvaju svoje kulturno nasljeđe. Neka tvoje krunjenje bude znak nade i obnove za te prekrasne zemlje.

Krunjenje Blažene Djevice Marije (Azija):

Blažena Djevice Marijo, okrunjena je tvoja vjernost i ljubav prema Bogu i čovječanstvu. Molimo te da bdiješ nad cijelim svijetom, donoseći svjetlo, mir i nadu svim ljudima. Neka tvoj zagovor pomogne u ostvarivanju Božjeg plana za sve nas. Molimo te da posebno bdiješ nad kontinentom Azijom – obasjaj ga svojom nježnošću i donesi mir i harmoniju među različitim kulturama i religijskim zajednicama. Neka tvoje krunjenje bude znak jedinstva i ljubavi među svim ljudima Azije.

Pripremio don Dejan Turza, ravnatelj PMD-a Kotorske biskupije

DODATAK

BISKUPIJSKI RAVNATELJI PMD PO NAD/BISKUPIJAMA U RH

Zagrebačka nadbiskupija	Preč. Matija PAVLAKOVIĆ	Voćarska cesta 106, p.p. 110 10001 ZAGREB
Bjelovarsko križevačka biskupija	Vič. Ivan NOVAK	Župa Uznesenja BDM Trg Sidonije R.Erdody 12 48268 GORNJA RIJEKA
Križevačka eparhija	Preč. Ivan GRINIŠIN	GKT. Župni ured Okrugljačka 9 10090 SUSEDGRAD
Sisačka biskupija	Vič. Ivan FALETAR	Župa Sedam Žalosti BDM i Sv. Križa, Alojzija Stepinca 2 40329 KOTORIBA
Varaždinska biskupija	Vič. Ivan KLJUNIĆ	Župa sv. Leopolda Mandića Zagorska 17c 48000 KOPRIVNICA
Splitsko-makarska nadbiskupija	–	–
Dubrovačka biskupija	Don Nikola BERIŠIĆ	Župa Velike Gospe Postranje 20207 MLINI
Hvarska biskupija	Don Ljubomir GALOV	Župa sv. Stjepana I. Ivana Pavla II. 4 21460 STARI GRAD
Šibenska biskupija	Don Tomislav PULJIĆ	Župa Presvetog Srca Isusova Ivana Gundulića 7 22000 ŠIBENIK
Riječka nadbiskupija	Gđa Ksenija RUKAVINA KOVAČEVIĆ	Riječka nadbiskupija Povjerenstvo za misije Ivana Pavla II. 1 51000 RIJEKA

Gospićko-senjska biskupija	Vič. Pero JURČEVIĆ	Župa sv. Ivana Krstitelja Gornji Kosinj 34 53203 KOSINJ
Krčka biskupija	Don Božidar VOLARIĆ	Župa Sv. Ivana Krstitelja Lopar 291 51281 LOPAR
Porečka i Pulska biskupija	Vič. Mirko VUKŠIĆ	Župa Rođenja BDM 1. Maja 3 52220 LABIN
Đakovačko-osječka nadbiskupija	Vič. Ante ŠIŠKO	Župa BDM od Krunice J. J. Strossmayera 210 32283 VOĐINCI
Požeška biskupija	Vič. Perica MATANOVIĆ	Župa bl. Alojzija Stepinca Matije Gupca 27 44330 NOVSKA
Zadarska nadbiskupija	Don Jerko VULETA	Župa sv. Anselma Branimirova 2 23232 NIN
Vojni ordinarijat	Vič. Slavko RAJIČ	Tupekova 16s 10360 SESVETE
Kotorska biskupija	Don Dejan TURZA	Crkva Sv. Marije Sutomore 85355 CRNA GORA

BISKUPIJSKI RAVNATELJI PMD U BIH

Mostarsko-duvanjska i Trebinjsko-mrkanska biskupija	Don Pero MILIČEVIĆ	Župa sv. Marka evanđeliste, CIM, Bare b.b., 88000 MOSTAR
Vrhbosanska nadbiskupija	Fra Stipan RADIĆ	Samostan sv. Ante, Bistrič Franjevačka 6 71000 SARAJEVO
Banjalučka biskupija	Mons. Vlado LUKENDA	Alekse Šantića 1 78430 PRNJAVOR
Vojni ordinarijat	Vič. Josip TADIĆ	Ministarstvo obrane BiH, Ured katoličkog dušobrižništva, Hamdije Kreševljakovića 98, 71000 SARAJEVO

POPIS MISSIONARA PO ZEMLJAMA POD SKRBI KONGREGACIJE ZA EVANGELIZACIJU NARODA

AFRIKA:

Benin:

1. S. Doroteja Dundjer, Družba Marijinih sestara čudotvorne medaljice
2. S. Ivančica Fulir, Družba Marijinih sestara čudotvorne medaljice

Kamerun:

1. Vlč. Karlo Prpić, svećenik Požeške biskupije

Demokratska Republika Kongo:

1. Fra Ilija Barišić, svećenik Franjevačke provincije Zadar
2. Fra Pero Čuić, svećenik Hercegovačke franjevačke provincije
3. S. Blaženka Barun, Družba školskih sestara franjevki – Splitska provincija
4. S. Erika Dadić, Družba školskih sestara franjevki – Splitska provincija
5. S. Mirabilis Višić, Družba školskih sestara franjevki – Splitska provincija
6. S. Mirjam Penić, Družba školskih sestara franjevki – Splitska provincija
7. S. Mislava Prkić, Družba školskih sestara franjevki – Splitska provincija
8. S. Romana Baković, Družba školskih sestara franjevki – Splitska provincija
9. S. Samuela Šimunović, Družba školskih sestara franjevki – Splitska provincija

Kenija:

1. Fra Miroslav Babić, svećenik Franjevačke provincije Bosna Srebrena

Madagaskar:

1. S. Marica Jelić, Družba kćeri Marije pomoćnice

Nigerija:

1. S. Ana Marija Maleš, Družba karmelićanki Božanskog Srca Isusova
2. S. Lucija Vincek, Družba karmelićanki Božanskog Srca Isusova

Ruanda:

1. Don Danko Litrić, svećenik Hrvatske salezijanske provincije

Tanzanija:

1. Don Ante Batarelo, svećenik Splitsko – makarske nadbiskupije
2. Don Nikola Sarić, svećenik Splitsko – makarske nadbiskupije
3. Don Dražan Klapež, svećenik Splitsko – makarske nadbiskupije
4. Don Velimir Tomić, svećenik Mostarsko – duvanjske biskupije
5. O. Tomislav Mesić, svećenik Družbe Duha Svetoga - Spiritanci

Uganda:

1. S. Marta Čović, Družba Kćeri Božje ljubavi
2. S. Vedrana Ljubić, Družba Kćeri Božje ljubavi
3. S. Bogdana Markić, Družba Kćeri Božje ljubavi
4. Don Gabrijel Jukić, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije

5. Don Jakoslav Banić, svećenik Splitsko – makarske nadbiskupije
6. S. Ivka Lučić, Družba školskih sestara franjevki - Bosansko-hrvatska provincija
7. S. Elizabeta Žuljević, Družba školskih sestara franjevki - Bosansko-hrvatska provincija
8. S. Kata Karadža, Družba školskih sestara franjevki - Bosansko-hrvatska provincija

Zambija:

1. Don Boris Dabo, svećenik Krčke biskupije
2. Don Ivica Kordić, svećenik Krčke biskupije
3. Fra Ivica Perić, svećenik Franjevačke provincije Bosna Srebrena

OCEANIJA:

Salomonski otoci:

1. S. Slavka Bogdan, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
2. S. Augustina Nikolić, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
3. S. Ruža Raič, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
4. S. Magdalena Marić, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
5. S. Veronika Čibarić, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog

SREDNJA AMERIKA:

Bolivija:

1. O. Karlo Čavar, svećenik Hrvatske dominikanske provincije
2. Fra Ivica Vrbić, svećenik Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Mandića

Čile:

1. S. Adelina Franov, Družba kćeri milosrđa

Ekvador:

1. S. Klementina Banožić, Družba Službenica milosrđa
2. S. Iva Jelić, Družba Službenica milosrđa
3. S. Lenka Čović, Zajednica Krista misionara molitelja
4. s. Magdalena Juretić, Zajednica misionara molitelja
5. Don Luka Pranjić, svećenik Porečke i Pulske biskupije

Peru:

1. Mons. Drago Balvanović, svećenik Banjalučke biskupije
2. Vlč. Marko Jukić, svećenik Vrhbosanske nadbiskupije

SJEVERNA AMERIKA

Antigva i Barbuda:

1. O. Ante Jerončić, Družba Božje riječi – verbiti

Haiti:

1. S. Liberija Filipović, Družba služavki Malog Isusa
2. S. Ana Uložnik, Družba služavki Malog Isusa
3. S. Mirjam Filipović, Družba služavki Kristovih

POPIS MISIONARA PO ZEMljAMA KOJE NISU POD SKRBI KONGREGACIJE ZA EVANGELIZACIJU NARODA

JUŽNA I SREDNJA AMERIKA

Argentina:

1. S. Tereza Kovačević, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
2. S. Nives Kozarić, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
3. S. Edita Lukić, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
4. S. Vincenta Marić, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
5. S. Samuela Vilenica, Družba sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskog
6. S. Belen Mikulić, zajednica Djela Bezgrešne od Providnosti

Brazil:

1. O. Milan Knezović, svećenik Družbe Božje riječi
2. S. Vendelina Kvesić, Družba karmelićanki Božanskog Srca Isusova
3. S. Beatrica Krstačić, Družba milosrdnih sestara sv. Križa

EUROPA

Albanija:

1. S. Mirjam Glavina, Red bosonogih karmelićanki
2. S. Mihaela Grbeš, Red bosonogih karmelićanki
3. S. Ana Milković, Red bosonogih karmelićanki
4. S. Jeronima Juroš, Družba kćeri Božje ljubavi
5. S. Ancila Lulgjuraj, Red bosonogih karmelićanki
6. Fra Ilija Kovačević, svećenik Franjevačke provincije Bosna Srebrena

Island:

1. S. Celestina Gavrić, Družba karmelićanki Božanskog Srca Isusova

Kosovo:

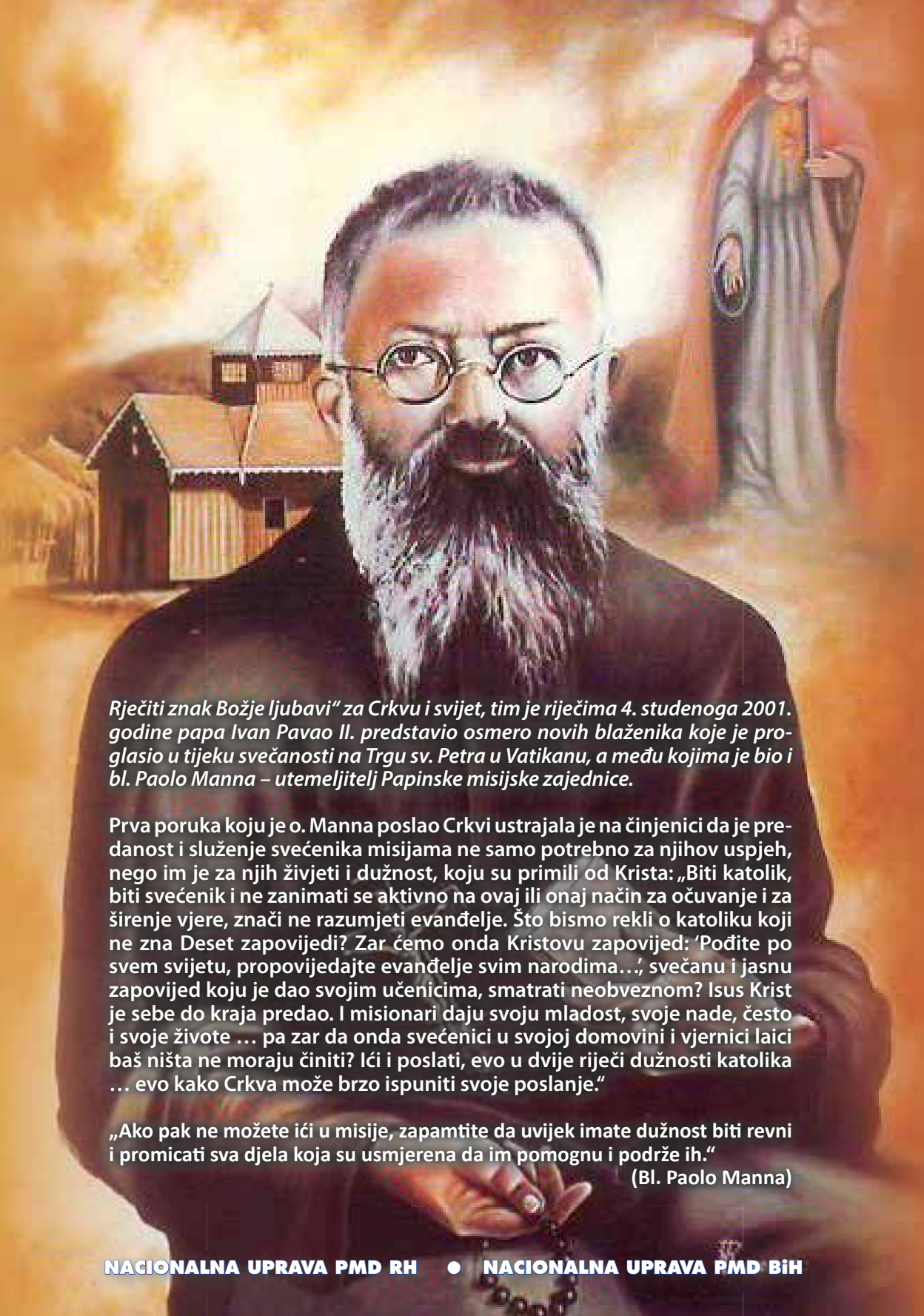
1. S. Miroljuba Anđelić, Družba Kćeri Božje ljubavi
2. Fra Lovro Gavran, svećenik Franjevačke provincije Bosna Srebrena – Sarajevo

REDOVNICA: **46**

REDOVNIKA: **12**

DIJECEZANSKIH SVEĆENIKA: **12**

UKUPNO: **70**

Rječiti znak Božje ljubavi“ za Crkvu i svijet, tim je riječima 4. studenoga 2001. godine papa Ivan Pavao II. predstavio osmero novih blaženika koje je proglasio u tijeku svečanosti na Trgu sv. Petra u Vatikanu, a među kojima je bio i bl. Paolo Manna – utemeljitelj Papinske misijske zajednice.

Prva poruka koju je o. Manna poslao Crkvi ustrajala je na činjenici da je predanost i služenje svećenika misijama ne samo potrebno za njihov uspjeh, nego im je za njih živjeti i dužnost, koju su primili od Krista: „Biti katolik, biti svećenik i ne zanimati se aktivno na ovaj ili onaj način za očuvanje i za širenje vjere, znači ne razumjeti evanđelje. Što bismo rekli o katoliku koji ne zna Deset zapovijedi? Zar ćemo onda Kristovu zapovijed: ‘Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svim narodima...’, svečanu i jasnu zapovijed koju je dao svojim učenicima, smatrati neobveznom? Isus Krist je sebe do kraja predao. I misionari daju svoju mladost, svoje nade, često i svoje živote ... pa zar da onda svećenici u svojoj domovini i vjernici laici baš ništa ne moraju činiti? Ići i poslati, evo u dvije riječi dužnosti katolika ... evo kako Crkva može brzo ispuniti svoje poslanje.“

„Ako pak ne možete ići u misije, zapamtite da uvijek imate dužnost biti revni i promicati sva djela koja su usmjerena da im pomognu i podrže ih.“

(Bl. Paolo Manna)